

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : Ρουσόβελτ (Ακαδημίας) 60 — Τηλ. 27.954

Αρχισυντάκτης: ΝΙΚΗΤΑΣ ΤΣΑΛΙΑΣ

Περίοδος Β' — Αριθ. φύλλου 100 (194)

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΗΣ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Η ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ Κ.Α.Τ. ΚΑΙ ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ κ. ΔΡΕΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ κ. Γ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΑΓΟΡΗΤΩΝ

Ολόκληρος ο τραπεζοϋπαλληλικός κόσμος έπανηγύρισε με βαθύτατην κατανόησιν την επέτειον της 28ης Οκτωβρίου. Ίδιαιτέρως ο υπό των υπαλλήλων της Έθνικης Τραπεζής έορτασμός είχε την σφραγίδα μιας έθνικης μυσταγωγίας ύψηλης πνοής.

Ο έορτασμός ήρχισε την 25ην Οκτωβρίου, όποτε η Έθνικη Τράπεζα με συμμετοχήν του Συλλόγου των Υπαλλήλων ώργάνωσε εις το Κ. Α. Τ. πανηγυρικήν συγκέντρωσιν. Τό πρόγραμμα περιελάμβανεν έθνικās όμιλίας, πατριωτικά άσματα, έλληνικούς χορούς, σκέτες, άπαγγελίας, όλόκληρον δέ τό περιεχόμενον του έξετελέσθη από υπαλλήλους της Τραπεζής.

Εις την έορτήν παρέστησαν ό Σεβ. Μητροπολίτης Μεγαρίδος κ. Ίάκωβος, ό Διοικ. της Έθν. Τραπεζής μετά της Κας Πεσμαζόγλου, ό άρχηγός του Γεν. Έπιτελ. Στρατού στρατηγός Κοσμάς, ό Δήμαρχος Κηφισσίας έφέτης κ. Άβάζος, ό Πρόεδρος του Συλλόγου μας κ. Δρεπανόπουλος μετά των συμβούλων κ.κ. Κ. Φλώρου, Κ. Κόπιτσα, Δ. Τσακίρογλου, Γ. Νικολάου, Α. Ζέρβα, Α. Ωρολογιά, ό Διευθυντής του Νοσοκομείου άρχίατρος κ. Βρυώ-

νης, πολλοί αξιωματικοί, έπίσημοι και άλλοι προσκεκλημένοι.

Ο έορτασμός ήρχισε την 26ην μίαν άτμόσφαιραν έθνικης ανατάσεως, ή όποία κατέστη ένθουσιώδης, όταν ό Πρόεδρος του Συλλόγου των Υπαλλήλων της Έθνικης Τραπεζής κ. Μιχ. Δρεπανόπουλος έξεφώνησε τον πανηγυρικόν.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ κ. ΔΡΕΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ο λόγος, τον όποιον έξεφώνησεν ό κ. Πρόεδρος έχει ως έξής:

Σεβασμιώτατε, Στρατηγέ μου, Κύριε Διοικητά, Ηρωικά και τιμημένα παλληκάρια της Ελλάδος,

Μεγάλοι και άκαταπόνητοι συνεχιστάι μίās παραδόσεως που κατώρθωσε να έπιζήση και να καταπλήσση συνεχώς τον κόσμο με πράξεις που σημειώνουν σταθμούς όχι μόνον εις την ιστορίαν της μικροσκοπικής αλλά παμμεγίστου Ελλάδος, αλλά και της ανθρωπότητος όλοκλήρου.

Η ζωή σας δέν αρχίζει πριν από μερικός, έλαχίστας δεκαετηρίδας. Η ζωή σας αρχίζει πριν από

3 χιλιάδες χρόνια και δέν πρόκειται ν' άποθάνη ποτέ! Και δέν θα άποθάνη, διότι μέσα σας ζή τό πνεύμα εκείνο που χωρίς αυτό ό κόσμος θα ήτο σκοτεινός, ζοφερός. Τό πνεύμα αυτό μεταδιβάξεται όλοζώντανο, άκμαίο, σφριγηλό από την μιά γενεά των Έλλήνων εις την άλλην και κάθε μιά από τās γενεάς αυτās άγωνίζεται να ύπερβή την προηγουμένη «άμες δέ γ' έσόμεθα πολλώ κάρωνες».

Και τό κατορθώνει!!

Η ιστορία της Ελλάδος ή καλύτερα ή ιστορία του κόσμου αρχίζει να γράφεται από τον Όμηρον και ή Ίλιάδα κατέστη από τότε τό θεμέλιον του πολιτισμού. Εις τον Όμηρον — την ιστορικήν αυτήν φυσιογνωμίαν της πρωτοελληνικής δημιουργικότητος — προστρέχον και σήμερα ακόμη οι μεγαλύτεροι σοφοί της ανθρωπότητος. Η ιστορία της Ελλάδος διέρχεται αλώβητος δια μέσου των φοβερών καταγιδών του χρόνου. Έπάνω της ξεσπούν τρομακτικά εις όγκον τὰ κύματα της βαρβαρότητος και μέσα εις την τιτανομαχίαν αυτήν του πνεύματος και της βίας, ή Έλλάς κτίζει τό ύπερλαμπρον οικόδομημα μίās παραδόσεως που έγ-

γίζει τό θαύμα.

Είναι ή παράδοσις εκείνη που χτυπά άμειλικτα την δουλειάν και έννοεί, όπως οι μαχηταί της πίπτουν με τό κεφάλι ψηλά, πολύ ψηλά δια να στέκωνται παράδειγμα της πάλης δια την έλευθερίαν, δια την ανθρωπίνην αξιοπρέπειαν.

Η παράδοσις αυτή περνά από τās Θερμοπύλας, γεννά τον Εύρυπιδην, τον Έμπεδοκλέα, κτίζει τον Παρθενώνα, άνεγειρεί τό τρόπαιον του Μαραθώνος και της Σαλαμίνας, γράφει την Αντιγόνην, στρώνει τον δρόμον δια τον Άλέξανδρον, δίδει εις τον κόσμο τον γίγαντα της σκέψεως Άριστοτέλην, δημιουργεί την Άλεξανδριανήν εποχήν με τους Νεοπλατωνικούς, διανοίγει την λεωφόρον του Χριστιανισμού, δημιουργεί τό Βυζάντιον, που κυριαρχεί πνευματικά και ύλικά όλου του Κόσμου, στέκει φώς άσθεστον μέσα εις τον σκοτεινόν μεσαιώνα και προχωρεί. Προχωρεί ή μεγάλη παράδοσις άκαμπτος πάντοτε και φθάνει από τροπαιού εις τρόπαιον εις τό 1821 και κατόπιν μέχρι των χιονισμένων βουνών της Άλβανίας και των όχυρών της Θράκης.

Αυτήν την παράδοσιν που δέν την περιμένει ή φθορά και ό θάνατος,

ένσαρκώνετε σεις οι μεγάλοι και άκαταπόνητοι συνεχιστάι της. Σε σας τό Προσωπικόν της Έθνικης Τραπεζής με τό να έρχεται εδώ να σας συντροφεύη και να προσπαθή να σας δώση όλίγην χαράν και εύχαρίστησιν, προσφέρει άπειροελάχιστον φόρον τιμής δια τās θυσίας σας. Και τό Προσωπικόν όμως της Έθνικης Τραπεζής από της ίδρύσεως της, έχοντας συναίσθησιν των βαρυτάτων ύποχρεώσεών του προς την μεγάλην παράδοσιν, προσέφερε και αίμα και πάσαν άλλην θυσίαν όσον όδυνηρά και αν ήτο.

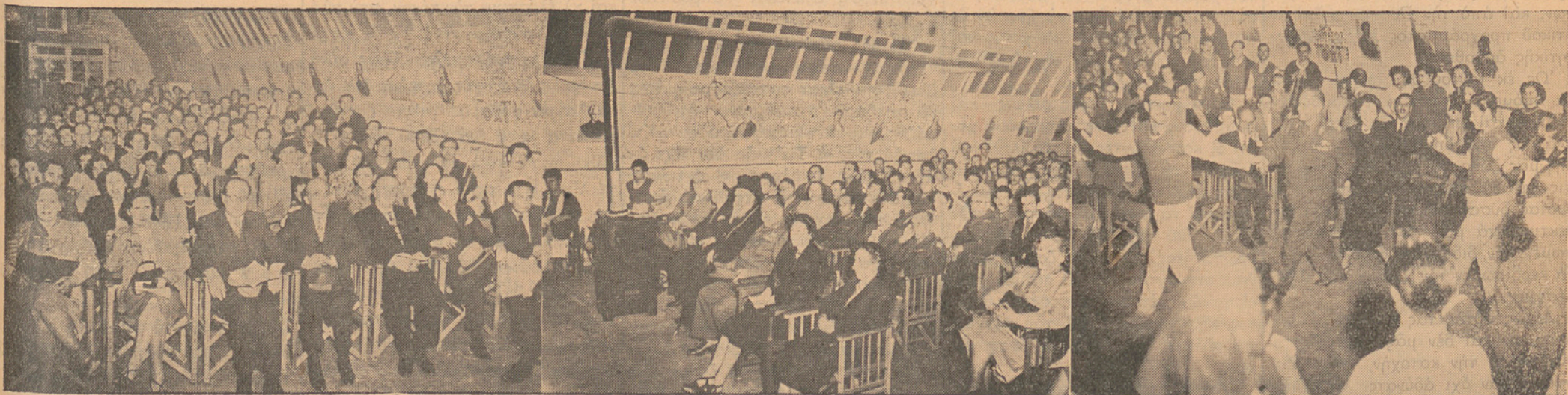
Έτσι ή έφετεινή επέτειος της Έποποιίας του 1940—1941 μάς δίδει την εύκαιρίαν να σας προσκαλέσωμεν εις την αύριανήν έορτήν που θα γίνη εις την Έθνικήν Τράπεζαν και να διακηρύξωμεν: Δόξα και τιμή εις τους μαχητάς και συνεχιστάς μίās άκαταλύτου παραδόσεως που προκαλεί τον παγκόσμιον θαυμασμόν.

Και τώρα ός αναφωνήσωμεν όλοι :

- Ζήτω τό Έθνος!
- Ζήτω ό Βασιλεύς!
- Ζήτω ό ένδοξος Έλληνικός Στρατός!

(Συνέχεια εις την 4ην σελίδα)

ΑΠΟ ΤΩΝ ΕΟΡΤΑΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΕΙΣ ΤΟ Κ. Α. Τ.

ΑΡΙΣΤΕΡΑ: Ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Μ. Δρεπανόπουλος, οι σύμβουλοι κ. κ. Κ. Φλώρος, Γ. Νικολάου, ό Διευθυντής του Τμήματος Προνοίας κ. Σαγκριώτης και ό αντίπρόσωπος Θεσ)νικής σύμβουλος κ. Ωρολογιάς, κατά τον έορτασμόν. ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΣΟΝ: Ο Διοικητής κ. Γ. Πεσμαζόγλου, ό Δήμαρχος Κηφισσίας κ. Άβάζος, ό Μητροπ)υλος Μεγαρίδος, ό άρχηγός του Γ. Ε. Σ. στρατηγός Κοσμάς και ή Κα Γ. Πεσμαζόγλου παρακολουθούν τους έκφωνουμένους λόγους. ΔΕΞΙΑ: Ένά) στιγμιότυπον από τον χορόν με τους ήρωικούς τραυματίας. Η Κα Πεσμαζόγλου και ό στρατηγός Κοσμάς σύρου τον χορόν.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ 1848

ΜΙΑ ΘΥΣΙΑ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Του συνεργάτου μας κ. ΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΑΤΟΥ

«ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ»
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
Έσωπερ.: Τρίμηνος Δρχ. 15.000
> Έξάμηνος > 30.000
> Έτησια > 50.000

Τιμή φύλλου Δρχ. 1.000
Τα έμβόματα έπ' όνόματι τής
«ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗΣ»

ΑΙ άποδείξεις δέν νά φέρωσι τήν ύπο-
γραφήν του Διαχειριστού και τήν σφρα-
γίδα τής έφημερίδος

Παρακαλούνται οι κ. κ. Συνδρομηταί,
όπως γνωστοποιούν εις τή γραφεία τής
έφημερίδος πάσαν μεταβολήν τής διευ-
θύσεώς των

Διαχειριστής:
ΑΝΑΣΤ. Δ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ
Αγίας Λαύρας 71 (Τέρμα Πατησίων)

Διευθύνσεις συμφώνως τώ έρ-
θρω 6 § 1 του Α. Ν. 1092) 1938
Υπεύθυνος επί τής ύλης:
ΝΙΚΗΤΑΣ ΤΣΑΛΙΑΣ
Άδούδου 53 — Τηλ. 72.690
Προϊστάμενος Τυπογραφείου:
ΜΕΜΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
Κολοκοτρώνη 116

Έλευθεροι γινώμαι
Η ΜΑΧΗ ΔΙΑ ΤΗΝ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΝ

Υπό του κ. Κ.Γ.ΔΗΜΟΛΙΤΣΑ

Μετά την νικηφόρον μάχην του Βίτσι και του Γράμμου καλούμεθα να δώσωμεν όλοι, κάθε ένας εις τον τομέα του, την δευτέραν έξ ίσου μεγάλην μάχην την μάχην δια την άνασυγκρότησιν των έρειπίων και την ανάπτυξιν των πλουτοπαραγωγικών πηγών τής μαρτυρικής και δοξασμένης πατρίδος μας.

Και δια να φθάσωμεν εις την νικην αυτήν πρέπει να κερδίσωμεν την μάχην δι' έντόνου και συνεχούς εργασίας.

Μόνον δι' αυτής θα θέσωμεν γερά και άτράνταχτα τα θεμέλια τής άνασυγκροτήσεώς μας και τότε πλέον θα άτενίσωμεν ένα καλλίτερον μέλλον. Το πρόβλημα τής άνασυγκροτήσεως τής χώρας είναι τεράστιον ζήτημα, διότι έξ αυτής έξαρτάται ή βιωσιμότης μας.

Από την έπιτυχίαν της και μέχρι του 1952, ότε λήγει το σχέδιον Μάρσαλ, θα καταφανή όχι μόνον ή συνέχισις τής ένισχύσεώς μας έκ μέρους των συμμάχων και φίλων, αλλά και ή μη περαιτέρω περικοπή ταύτης.

Η επί τόσον χρόνον καθυστέρησις τής άνασυγκροτήσεως προέρχεται από την ξενόδουλον άνταρσίαν, από το έπίπεδον τής παραγωγής έξ έλλείψεως πόρων και τεχνικών μέσων, και από την έλλειψιν ριζοσπαστικού προγράμματος λόγω κυβερνητικής άσταθείας.

Ός έκ τούτου θα πρέπει κατά τα έπόμενα 2 έτη να εργασθώμεν σκληρά και έπίπονα εις όλους τους κλάδους τής δημοσίας και ιδιωτικής μας ζωής, να μάς γίνη συνείδησις ότι θα πρέπει να ύποστώμεν θυσίας δυσαναλόγους προς την άνθεκτικότητά μας, δια να αξιοποιήσωμεν την διδομένην βοήθειαν και να κερδίσωμεν τον χρόνον που άπωλέσωμεν.

Δίχως αυτάς τας θυσίας, αιτινες ίσως μερικά δέν μάς ζήτηθήσαν ούτε κατά την κατοχήν, είναι δυσχερές έάν όχι άδύνατον να βελτιώσωμεν την δημοσιονομικήν μας κατάστασιν και να άποφύγωμεν την καταστροφήν.

Η εργασία δια την άνασυγκρότησιν άς γίνη το πιστεύω ένός εκάστου και δέν ύπάρχει άμφιβολία

ότι όπως έθαυματούργησε ή ξιφολόγη έτσι εις τα άτσάλινα χέρια θα θαυματουργήση ή σκαπάνη, το άροτρον και το πνεύμα.

Δια τής εργασίας άφ' ένός και δια τής έξωθεν βοήθειας των μεγάλων συμμάχων μας άφ' έτέρου, θα άνασυγκροτηθώμεν εις όλα τα έπίπεδα τής ζωής και ούτω θα κτυπηθή και θα προληφθή ή δυστυχία και ή έξαθλίωσις, ό μέγας αυτός σύμμαχος του κομμουνισμού.

Και τονίζομεν ότι δέν άρκει μόνον ό μόχθος μας, αλλά και ή έξωθεν βοήθεια, και άλλοιμονον έάν την στερηθώμεν.

Αποτελεί πλάνην φρικτήν, ότι ή οικονομία μας δύναται να όρθοποδήσιν έσωθεν με έπιβολήν έπαχθεστών φορολογιών και περιορισμών εις τα διάφορα έπίπεδα τής ζωής τής χώρας.

Η αίμάσουσα έν μέσω έρειπίων πατρίς μας, είναι τελειώς άνάτηρος και χρειάζεται μακράν έξωτερικήν βοήθειαν πρώτον δια να όρθοποδήσιν και έν συνεχεία να βαδίσιν, να κινηθή και να παραγάγη.

Με την βοήθειαν αυτήν είναι ίκανή, χάρις εις την ευφύιαν και την δραστηριότητα των τέκνων της, να κάνει θαύματα, άνευ όμως αυτής ήμπορεί να κατηφορήσιν ραγδαίως προς την άναρχίαν την έρυθράν.

Τό αίμα όμως τόσον χιλιάδων ήρωϊκών νεκρών και τραυματιών τής πατρίδος, δέν έχυθη δια να παραδοθούν «τα όσια και τα ιερά τοίς κυσίν», αλλά δια να ξημερώσιν μία καλλίτερη αύριον.

Πώς είναι δυνατόν ήμεις να παραβώμεν την ιεράν αυτήν κληρονομίαν; Ασφαλώς όχι.

Τό αίμα τό τίμιον δέν έχυθη έπί ματαίω αλλά δια να ζήσωμεν ήμεις και ή ανθρωπότης έλευθερα και να δημιουργήσωμεν δια τας έπερχόμενας γενεάς μίαν Έλλάδα άνασυγκροτημένην, εύημερούσαν και οικονομικώς άνεξάρτητον.

Και τώρα θα πρέπει να έξηγηθώμεν προς τους φίλους και συμμάχους δια την έννοιαν τής λέξεως τής παρεχομένης βοήθειας.

Ουδόλωσ θα πρέπει να θεωρηθή ή βοήθεια την όποιαν μάς παρέχουν ως έπαιτεία ή έλεημοσύνη, αλλά ως έλαχίστη άπαίτησις δια τας τεραστίας ύπηρεσίας, άς προσεφέραμεν δια το αίματος και των θυσιών μας, χωρίς και την έλαχίστην άπαίτησιν ανταλλάγματος εις τον κοινόν άγώνα τής ανθρωπότητος δια την έλευθερίαν. Ήγωνίσθημεν και άγωνιζόμεθα εις τον κατά του δεσποτισμού και τής τυραννίας άγώνα και άπορρίπτομεν μετά περιφρονήσεως τον χαρακτηρισμόν του έπαίτου, όστις άτυχώς έλέχθη πρό ήμερών από έπίσημα άμερικανικά χείλη και βροντοφωνούμεν ότι την βοήθειαν αυτήν την δικαιούμεθα.

Εύγνωμονούμεν τους φίλους και συμμάχους και τους πληροφορούμεν ότι οι κατοικούντες εις τον ιερόν και δοξασμένον αυτόν θράχον, που λέγεται Έλλάς γνωρίζουν να πεθαίνουν και να νικούν εις τα πεδία των μαχών δια την έλευθερίαν τής ανθρωπότητος, και να ζούν και να θαυματουργούν εις τα πεδία των ειρηνικών έπιδιώξεων, ακολουθούντες την γραμμήν και τας αιωνίας παραδόσεις των ένδόξων προγόνων των.

Ατενίζοντες με ύπερηφάνειαν τό παρελθόν και με έμπιστοσύνην τό μέλλον, άς εργασθώμεν με την θαυματουργόν δραστηριότητα και όρμητικότητα που μάς διακρίνη, και να είμεθα βέβαιοι ότι θα νικήσωμεν τας αντιξοότητες και θα κερδίσω-

μεϊνόμενα στο προηγούμενο σημείωμα την έθνική περιπέτεια του 1897 και τον άντίκτυπο, που ειχε στην Έθνική Τράπεζα τής Πατρίδος μας. Έκείνη όμως ή κρίσιμη καμπή του έθνικού μας βίου δέν ύπήρξε και ή μόνη κρίσιμη καμπή στον τόσο πολυτάραχο βίο τής Τραπέζης μας. Γιατί ή Έθνική Τράπεζα έν γνώρισε και άλλες κρίσεις, που ήσαν μάλιστα άνεξάρτητες από πολιμικές έπιχειρήσεις και γεγονότα. Χαρακτηριστικό των κρίσεων αυτών είναι, ότι ή Τράπεζά μας τις άντιμετώπισε όλες νικηφόρα. Δέν έδίστασε να μεταχειρισθή ότιδήποτε μέσο, όσοδήποτε δηλ. σκληρό κι' αν ήταν γι' αυτή, για ν' άντιμετώπιση κάθε μία κρίσις. Σε μία μάλιστα άπ' αυτές έφθασε στο σημείο να κάμη κάτι που δέν είναι ύπερβολή αν πούμε ότι κανένα ίδρυμα, ούτε δημόσιο, ούτε ιδιωτικό δέν έκαμε ποτέ: Για να βοηθήσιν στην άντιμετώπισιν των ζημιών που προκάλεσε ένας νόμος του Κράτους περιέκοψε άκόμη και τους μισθούς των υπαλλήλων της. Το μοναδικό αυτό φαινόμενο, που τιμά πραγματικά και την Τράπεζα και τους υπαλλήλους της έλαβε χώραν στην περίφημη κρίσι τής Έθνικής Τραπέζης του 1848.

Η κρίσις αυτή προήλθε από λόγους έξωτερικούς και έσωτερικούς. Έξωτερικοί ήσαν τα γνωστά γεγονότα που συνέβησαν στη δυτική Ευρώπη κατά την εποχή εκείνη. Έσωτερικοί ήσαν ή έκμετάλλευσις των γεγονότων αυτών από τους όχι όλίγους έχθρους τής Τραπέζης. Οι τελευταίοι μαζί με τις άλλες φήμες που διέδιδαν έλεγαν ότι οι δύο χρεωκοπίες του Λαζαρή και του Περιδου είχαν κοστίσει πολύ στην Έθνική Τράπεζα. Πριν προχωρήσω παρακάτω πρέπει να πώ ότι ή διάδοσις αυτή ήταν ακόπιστη και ακοήθη. Την άποστομωτική άπάντησι τους έδωσε ό πολυς Εϋθ. Κεχαγιάς: «κι χρεωκοπίαι του Λαζαρή και Περιδου, άνερχόμεναι εις 70.000 δραχ. ουδόλωσ έπηρέασαν την Τράπεζαν, διότι και μετά την άφάρεσιν αυτών, έχει περίσσειμα δραχ. 46.291.80 περίπου, όπερ αφήνει καθαρόν κέρδος 7 % άποτεθεν ίνα χρησιμεύσιν άπέναντι άπρόοπτων ζημιών».

Τα δύο αυτά έξωτερικά κι' έσωτερικά γεγονότα συντελέσαν όστε όλοι όσοι είχαν τραπεζογραμματία να σπεύσουν στα Ταμεία τής Τραπέζης για να τα έξαργυρώσουν. Κι' έπειδή τότε ή Τράπεζα δέν ειχε από το νόμο δικαίωμα ν' άντιτάξιν καμμία άρνησι, τό μεταλλικό άπόθεμα της άρχισε να έλαττώνεται. Με τον τρόπον αυτόν ό κίνδυνος, που άπειλούσε τό πρώτο τραπεζιτικό ίδρυμα τής χώρας μας ήταν προφανής. Οι άνθρωποι όμως, που διηύθυναν την Τράπεζα δέν έχασαν καθόλου καιρό. Τό Διοικητικό Συμβούλιο τής 2 Άπριλίου έκαμε μία μεγάλη σχετική ανακοίνωσι, που

μεν την μάχην τής άνασυγκροτήσεως και θα έπιτύχωμεν την οικονομικήν μας αυτάρκειαν και άνεξαρτησίαν.

στο τέλος ζητούσε τό έξής:

«Να άπαλλαχθή ή Τράπεζα επίτινα ώρισμένον χρόνον τής ύποχρεωτικής έξαργυρώσεως των γραμματίων. Ταύτα δέ να είναι δεκτά ως νόμιμον νόμισμα εις τα Δημόσια Ταμεία και εις τους ιδιώτας, προσδιοριζόμενου του ποσού τής έκδόσεώς των, εις τό διάστημα αυτό εις 2.000.000, ώστε τό περιπλέον του ήδη εις κυκλοφορίαν να χρησιμεύσιν ως βοήθημα του έμπορίου».

Την ανακοίνωσι αυτή υπέγραψαν οι Γ. Σταύρου, Γ. Σκουζές, Φρ. Μαύρος, Ίσίδωρος Ρεκούσης και Γ. Μ. Αντωνόπουλος.

Είναι φανερό, ότι άλλη λύσις για την άποτροπή του κινδύνου δέν ύπήρχε. Και τή λύσι αυτή παραδεχθήκανε και ή Συνέλευσις τής Τραπέζης και τό έπίσημο Κράτος, που έκαμε τό σχετικό νόμο για την κατοχύρωσι τής άναστολής. Ο νόμος αυτός είναι ό Π. Α. του 1848, που έφάνηκε ότι ήθελε να σώσιν την κατάστασι, αλλά επέβαλε στην Τράπεζα όρους πολύ σκληρούς. Οι όροι αυτοί έπροκάλεσαν μεγάλες ζημιές στην Τράπεζα και για την άντιμετώπισιν του νέου κακού ή Διεύθυνσις έπρότεινε στη Συνέλευσι μαζί με άλλα μέτρα να περικόψιν και τους μισθούς των υπαλλήλων. Πραγματικά ή περικοπή αυτή έγινε και αναφέρεται, ότι με τον πρωτοφανή αυτόν τρόπο τής θυσίας των υπαλλήλων του Ίδρύματος από τον Άπριλιο μέχρι τον Οκτώβριο (1848) έγινε οικονομία 19.667.61 δραχ.

Ο νόμος Π. Α. έξημίωσε βέβαια την Τράπεζα, συγχρόνως όμως έξημίωσε και όλους τους έμπορικούς και οικονομικούς κύκλους, που με τον τρόπον αυτόν έμεναν τώρα χωρίς καμμία οικονομική ένισχυσι. Έτσι ή κατακραυγή κατά του νόμου έγινε γενική και όλοι ζητούσαν την κατάργησι ή τροποποίησι του. Με την πίεσι αυτή ή Κυβέρνησις επί τέλους άναγκάσθηκε να ύποχωρήσιν. Ο Ύπουργός των Έσωτερικών έκαμε νέο νομοσχέδιο, με τό όποιο: α) παρέτεινε ένα άκόμη χρόνο την πάρα πάνω άναστολή για την έξαργύρωσι των γραμματίων, β) καταργούσε την ύπερτίμησι των 2 % και γ) έλάττωνε τον τόκον, που πλήρωνε ή Τράπεζα, από 10 % εις 8 %.

Για την τροποποίησι όμως αυτή ό εύφυής ύπουργός ζητούσε ένα άντάλλαγμα σοβαρό. Και τό ζητούσε μάλιστα κατά ένα τρόπο που κάθε άλλο παρά ήταν κολακευτικός. Είτε λίγο, είτε πολύ ειπε στη Βουλή ότι ή Έθνική Τράπεζα άπεδέχθηκε κι' είναι έτοιμη να δώσιν στην Κυβέρνησι δάνειο 500.000 δραχ. χωρίς τόκο. Η Έθνική Τράπεζα δέν ειχε ιδέα για ένα τέτοιο άτοκο δάνειο και καθώς ήταν φυσικό διαμαρτυρήθηκε. Άποτέλεσμα τής σχετικής άρνήσεώς της ήταν τό νέο νομοσχέδιο να μη γίνη νόμος του κράτους. Άνεφερα πολλές φορές την τακτική και την κατανόησι του Κράτους προς την πρώτη Τράπεζά του. Και τό σημερινό είναι τυ-

πικό παράδειγμα αυτής τής κρατικής και κυβερνητικής τακτικής.

Έτσι ή Τράπεζα παρά τις δεινές στιγμές που περνούσε, δέν ύπεχώρησε. Το κράτος όμως δέ μπορούσε να κάμη τό ίδιο. Η κυβερνησις άφου ειδη ότι με την πρώτη έπίθεσί της δέν κατώρθωσε να κερδίσιν τίποτε έφάνηκε διαλλακτική. Μετά ένα περίπου μήνα, στις 10 Ίουλίου 1848, έπρότεινε όρους πολύ διαφορετικούς. Συγκεκριμένως για τό δάνειο των 500.000 δραχμ. έπρόσφερε τόκον 3 %. Με δύο νέους νόμους τής 9ης και τής 17ης Αυγούστου έπαυε πια να ισχύη ό προηγούμενος νόμος, που με τή φαινομενική τακτοποίησι, τόση πραγματική άναστάτωση ειχε προκαλέσει. Έν τώ μεταξύ όμως και ή κατάστασι γενικώτερα ειχε καλλιτερεύσει. Οι έξωτερικοί κι' έσωτερικοί λόγοι της άρχισαν να χάνουν την πρώτη δραστηριότητα τους έπίδρασι. Η Έθνική Τράπεζα πέρασε και από την κρίσιμη αυτή καμπή με τή νίκη δικής της. Και τή νίκη αυτή ως έξής άνήγγειλε στον Έλληνικό λαό:

ΔΗΛΟΠΟΙΗΣΙΣ

Άριθ. 1635
Περί έξαργυρώσεως Τραπεζικών γραμματίων

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Είδοποιεί

ότι σήμερον, 16 Δεκεμβρίου 1848, έπαναλαμβάνεται εις τό ταμείον τής Έθνικής Τραπέζης, ή έτοιμη έξαργύρωσις των τραπεζικών γραμματίων, και τό έν Πάτριας Ύποκατάστημα αυτής έπαναλαμβάνει έπίσης την έτοιμην έξαργύρωσιν των τραπεζικών γραμματίων, όσα έθεσεν αυτό εις κυκλοφορίαν δια τής ιδιαιτέρας του σημάνσεως. Ωστε δύναμι του άρθρου 5 του από 9 Αυγ. 1848 περί άναστολής τής έξαργυρώσεως των τραπεζικών γραμματίων νόμου, παύει αυτόδικαίως ή πληρωμή του τόκου προς 8 % επί των κατατεθέντων εις την Τράπεζαν γραμματίων καθώς και όλοι αι ύποχρεώσεις, όσαι τή έπεβλήθησαν παρά του προμνησθέντος και του από 4 Άπριλίου 1848 νόμου κατά τους έν τώ προμνησθέντι άρθρω 5 του από 9 Αυγούστου 1848 νόμου όρους.

Έν Άθήναις τή 10 Δεκεμ. 1848
Ο Γ. Γραμματεύς: Θ. ΧΑΙΡΕΤΗΣ
Ο Διευθυντής: Γ. ΣΤΑΥΡΟΥ
Η ανακοίνωσις αυτή τής Έθνικής Τραπέζης έδημοσιεύθηκε στην τότε έφημερίδα «Έλπίδα» στο ύπ' αριθ. 497 φύλλο τής 20ης Δεκεμβρίου 1848.

ΝΙΚ. Γ. ΣΤΑΘΑΤΟΣ

Κ. Γ. ΔΗΜΟΛΙΤΣΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ

Ομόθυμος υπήρξεν ο έκ μέρους των υπαλλήλων παγγυρισμός της Έθνικής επέτειου της 28ης Οκτωβρίου. Πρωτοπόροι εις κάθε άγώνα του Έθνους, διεπόμενοι από πατριωτικές αρχάς, έμφοροόμενοι από την ύγιεστεραν και την υψηλοτέραν αντίληψιν περί της Πατρίδος και των προς αυτήν καθηκόντων οι υπάλληλοι της Έθνικής Τραπεζής δέν ήτο δυνατόν να ύστερήσουν εις τον έορτασμόν. Διά τον λόγον αυτόν έδόθη, ως πάντοτε, ο ύψηλός τόνος του πατριωτισμού εις την συγκέντρωσιν και ήκούσθησαν νοήματα δυνάμενα να έχουν βαθειαν άπήχησιν εις τας ψυχάς και τας καρδίας των συναδέλφων.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Κ. ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Ίδιαίτερος θα ήθέλομεν να τονισθί ή σημασία και το περιεχόμενον του έμπνευσμένου λόγου, τον όποιον εξέφώνησεν ο Πρόεδρος του Συλλόγου μας κ. Μιχ. Δρεπανόπουλος. Ο κ. Πρόεδρος με παλλόμενον τόνο και ισχυράν συγκίνησιν υπεγράμμισε την ύψηλην σημασίαν της επέτειου εις τον άγώνα του Έθνους και εξέφρασε κατά τον πλέον άνάγλυφον τρόπον τα αισθήματα της συναδελφικής οικογενείας.

Ο λόγος δημοσιεύεται εις άλλην στήλην, θα συνεδουλεύαμεν δε τους μη άκούσαντας αυτόν να τον άναγνώσουν μετά βαθείας προσοχής.

ΚΟΙΝΗ ΕΥΧΗ

Είναι όμως άξια ιδιαίτερας έξάρσεως και ή όμιλία του Διοικητού της Έθνικής Τραπεζής κ. Γ. Πεσμαζόγλου προς το προσωπικόν του Κεντρικού Καταστήματος, κατά την διάρκειαν του έορτασμού της επέτειου.

Συναδελφικό πένθη

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΛΙΤΣΗΣ

Η συναδελφική οικογένεια έθρήνησε προσφάτως την άπώλειαν ενός έκλεκτου συναδέλφου, του Νικ. Καλλίτση, Διευθυντού του Καταστήματος Θεσσαλονίκης.

Η κηδεία του έγένετο έκ του ιερού ναού Αγίας Σοφίας (Θεσσαλονίκης) με πάνδημον συμμετοχήν. Έκ μέρους της Έθνικής Τραπεζής άπεχαιρέτησε τον νεκρόν ο Διευθυντής Έργασιών Έπαρχιακών Καταστημάτων κ. Κοζώνης, έκ μέρους δε του προσωπικού ο Διευθυντής Διοικητικού κ. Πέτρος Μαριολέας.

ΠΟΙΟΣ Ο ΕΚΛΙΠΩΝ

Διά την δράσιν του έκλιπόντος, τόσοσν την υπαλληλικήν, όσον και την κοινωνικήν, ο συνάδελφος κ. Α. Ώρολογάς μάς άπέστειλε το ακόλουθον βιογραφικόν σημείωμα:

Ο έκλιπών συνάδελφος έγεννήθη έν Άγυιά της Θεσσαλίας τώ 1895. Διακούσας τά έγκύκλια μαθήματα έν τη ίδια αυτού πατρίδι μετέβη έν τούρκοκρατίας εις Θεσσαλονίκην, έισαχθείς ως γυμνασιόπαις εις την έν αυτή Σχολήν Κωνσταντινίδου έξ ης και άπεφοίτησεν.

Νεώτατος διωρίσθη εις το Ίδρυμά μας άναλαβών υπηρεσίαν την 1ην Μαρτίου 1915. Έξηκολούθησε συγχρόνως τας έγκυκλοπαιδικάς σπουδάς του καταγινόμενος με οικονομολογικάς μελέτας και την εκμάθησιν ξένων γλωσσών. Διακριθείς τάχιστα εύρίσκειται μετά έπταετίαν εις την Διεύθυνσιν του Ύπο-

Ο κ. Πεσμαζόγλου εξέφώνησε λόγον πολιτικού και οικονομικού περιεχομένου και διετύπωσε την εύχην όπως έκ παραλλήλου προς την έθνικην επέτειον έορτάσωμεν συντόμως και την επέτειον της έπιτυχίας του έργου της άνασυγκροτήσεως. Εις τους έμπνευσμένους αυτούς λόγους θα ήθέλαμεν να προσθέσωμεν τούτο μόνον: Ότι ή εύχη αυτή είναι κοινή εύχη όλων των Έλλήνων.

ΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ

Συγκινητική υπήρξεν ή συμβολική παρουσία της αντιπροσωπείας των τραυματιών του Κ. Α. Τ. κατά τον έορτασμόν της έθνικής επέτειου εις το Κεντρικόν Κατάστημα. Την προτεραιάν ή Τράπεζα και ο Σύλλογος είχαν πανηγυρίσει την έθνικήν έορτήν εις το Κ.Α.Τ. Η άνταπόδοσις της παρουσίας συνεκίνησε βαθύτατα τους συναδέλφους, οι όποιοι άπευθύνουν θερμόν έθνικόν χαιρετισμόν προς τους γενναίους ύπερασπιστάς της Πατρίδος.

καταστήματος Άταλάντης και το έτος 1923 μετετέθη εις το Ύποκατάστημα Θεσσαλονίκης τοποθετηθείς κατ' αρχάς ως έλεγκτής και είτα ως Προϊστάμενος Ύπηρεσίας Άνταλλαξιμών Κτημάτων, όπου επέδειξε πλήρως τά εξαιρετικά διοικητικά του προσόντα. Έν συνεχεία όνομάζεται Ύποδιευθυντής του Ύποκαταστήματος το έτος 1933, Διευθυντής αυτού το 1947 και Διευθυντής της Τραπεζής το 1948.

Η εξέλιξις του υπήρξε ταχίστη χάρις εις τας πολυσυνθέτους ικανότητάς του και την άναπτυχθείσαν ύπ' αυτού εξαιρετικήν δραστηριότητα εις τά άφορώντα την Τράπεζαν ζητήματα.

Έκ παραλλήλου όμως δέν ήρνήθη να προσφέρει τας πολυτίμους υπηρεσίας του και προς την Πολιτείαν και την Κοινωνίαν της πόλεως Θεσσαλονίκης, την όποιαν ήγάπησε και έπόνεσε ως δευτέραν Πατρίδα του.

Διετέλεσε κατά καιρούς Πρόεδρος του Σανατορίου Άσθετοχωρίου, του Ψυχιατρείου Θεσσαλονίκης, του ΠΙΚΠΑ, του Άθλητικού Συλλόγου «Ηρακλής» και οικονομικός Σύμβουλος της Παιδοπόλεως «Άγία Ειρήνη», διακριθείς πάντοτε δια την θερμήν διάθεσιν ψυχής και τας άρετάς και ικανότητας δημιουργού και πρωτοπόρου.

Έλαβε μέρος εις τους άπελευθερωτικούς άγώνας της Πατρίδος μας και τελευταίως εις τον Έλληνοϊταλικόν πόλεμον με τον βαθμόν του έφέδρου ύπολοχαγού.

Προς τους κατωτέρους συναδέλ-

ΛΑΪΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Του καθηγητού της Ίστορίας της Τέχνης κ. ΑΓΓ. Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ

Η Έλληνική λαϊκή τέχνη δέν αρχίζει την άνευρίσκομε πάντοτε όσο και να προχωρήσωμε στο ιστορικόν παρελθόν της Έλλάδας. Ύπάρχει στη ρίζα των άπλουστέρων σχηματισμών, που έζησαν ή που έπιζούν ακόμα σε ώρισμένες γεωγραφικές περιοχές της αρχαίας αυτής μεσογειακής χερσονήσου. Η συγγένεια των αρχαιότερων διακοσμητικών και πλαστικών τύπων με νεότερους τύπους, που ζούν ακόμη στο ζωντανό καλλιτεχνικό συναίσθημα του Έλληνικού λαού, φανερώνουν πώς οι εικαστικές παραστάσεις της συλλογικής δημιουργίας συνδέονται με κάποια ούσιώδη και διαρκή εκδήλωσιν των άνθρωπίνων ομάδων, που ζούν στον Έλληνικόν γεωγραφικό χώρο. Οι παραστάσεις αυτές δέν έμειναν βέβαια άναλλοίωτες και δίχως γεγονοτικές επιδράσεις, διατήρησαν όμως όμοιότητα βασικά συμπλέγματα όπτικών συμβόλων που τά συναντούμε τόσο στην αρχαία τραγωδία όσο και στο σύγχρονο λαϊκό θέατρο σκιών (Καραγκιόζης), τόσο στη βυζαντινή εικονογραφία όσο και στη νεώτερη λαϊκή τέχνη πηγαίαν και άφελών ζωγράφων όπως λ. χ. οι τοιχογράφοι του Μυστρά και του Άθω, ο Παναγιώτης και ο Θεόφιλος. Η δυνατή αυτή έπιμνη μερικόν βασικών μορφών στην έλληνική λαϊκή τέχνη, στο πέρασμα τόσων αιώνων, πρέπει ν' άναζητηθί σε κάποια ψυχολογική λειτουργία των έλληνικών κοινωνικών ομάδων. Τά συλλογικά πλάσματα δέν μπορούν να έπιζήσουν πέρα από τη γενιά που τά δημιούργησε άν δέν άνταποκρίνονται σε διαρκείς και αιώνιες ψυχικές πραγματικότητες των ομάδων. Μιά τέτοια ψυχική πραγματικότητα λ. χ. είναι ή αντιμετώπιση της άδιάκοπης άπειλής του όμαδικού αίσθηματος ασφάλειας που βασάνισε τους Έλληνικούς πληθυσμούς στο κρίσιμο γεωγραφικό σταυροδρόμι, που τους ώρισε ή ιστορική μοίρα να γεννηθούν, να δράσουν και να πεθάνουν. Η λαϊκή τέχνη στάθηκε στους αιώνες ένα άμυντικό σύστημα κατά των επιδρομών και επιδράσεων από την Άνατολή, το Βορρά και τη Δύση που άπειλούσαν τη συλλογική ύπόστασιν του Έλληνισμού.

Ήταν μία άναίμακτη εξέγερση της μειονεκτικής, σε πολεμικά μέσα, έλληνικής κοινωνίας κατά των ταπεινώσεών της, που άναπλήρωνε τις ύλικές άδυναμίες της και άνύψωνε την προσωπικότητα της συλλογικότητάς της με την συνεχή προβολή του πλούτου των ιστορικών της άναμνήσεων.

Η πιο συστηματική σχήματοποίησιν του πλούσιου όπτικού ύλικού που κληροδοτούσε στον Έλληνισμό ή αρχαία Έλλάδα και το Βυζάντιο, όπως την γωρίζομε σήμερα πραγματοποιήθηκε κατά τους τέσσερις αιώνες της Τουρ-

φους του έπέδειξε πάντοτε πατρικόν ένδιαφέρον και υπήρξε δι' αυτόν ο στοργικός οδηγητής. Κατά δε την έπάρατον εκείνην έποχήν της Κατοχής διέθεσεν όλας του τας δυνάμεις δια την διαφύλαξιν και τον έπισιτισμόν του έναπομείναντος τότε εις την Τράπεζάν μας πολυτίμου Κεφαλαίου, του προσωπικού.

Δυστυχώς ο θάνατος κατέλαβεν αυτόν νεώτατον ακόμη και άνέκοψε το δημιουργικόν του έργον.

Ο Νικόλαος Καλλιτσης, κατά κοινήν όμολογίαν όλων των παραγόντων της πόλεως Θεσσαλονίκης, υπήρξεν όντως μία προσωπικότης.

Εις το πρόσωπόν του Ίδρυμά μας άπώλεσεν ένα έκ των καλλιτέρων λειτουργών του, το προσωπικόν δε του Καταστήματος Θεσσαλονίκης, το όποιον τον έγνώρισε και έζησε μαζί του εις εύτυχία και δυστυχία ήμέρας τον στοργικόν οδηγητήν και θερμόν συμπαραστάτην του.

Ήδη, εις την πορείαν του προς τους κόσμους του άγνώστου, ως τον συνοδεύσωσιν ο σεβασμός και ή λατρεία όλων ήμών, εις αιώνίαν μνήμην του.

κοκρατίας (1453—1821). Τότε τά αισθητικά ύποδείγματα των Έλλήνων, δεμένα με την κοινή θρησκευτική πίστη, και την κοινή γλώσσα των κατοίκων της Μικράς Άσίας, της νησιώτικης και εύρωπαϊκής Έλλάδας, έγιναν προστακτικά μίας όμαδικής πίστης, μίας υποχρεωτικής συλλογικής παραδοχής, που έδρασαν, με την άπλοποιημένη και άφηρημένη μορφή των έκφραστικών τύπων της λαϊκής τέχνης στην κοινή συνείδησιν, στερέωσαν την κοινή ιστορική μνήμη του λαού και προετόιμασαν την επανάστασιν της έθνικής άνεξαρτησίας του 1821, στην όποιαν όφείλει ή Έλλάδα την σημερινή της έθνικήν ύπόστασιν. Στη σημαντική αυτή ψυχολογική επεξεργασία της πρώτης έθνικής επανάστασης που γνώρισε ή Εύρώπη, έπαιξαν άποφασιστικό ρόλο οι Τούρκοι. Θέλοντας να κρατήσουν τους Έλληνες σε μία θρησκευτική και ψυχική άπομόνωση από τους λοιπούς χριστιανικούς πληθυσμούς της Εύρώπης, έτόνωσαν σ' αυτούς, ό,τι είχαν ιδιαίτερα δικό τους: τις δογματικές διαφορές τους από την Έκκλησία της Ρώμης, τη γλώσσα τους, τις ιδιόμορφες παραδόσεις τους. Αποφύγανε έτσι το σχηματισμό ένός κοινού χριστιανικού μετώπου κατά της αυτοκρατορίας τους, σφυρηλάτησαν όμως δίχως να το θέλουν την έθνική όμοιογένειαν του Έλληνισμού, που στραφίκε στο τέλος, έστω και μόνη της, κατά της κυριαρχίας τους. Από τά τέλη του 17ου αιώνα ή διαφοροποίηση του Έλληνικού έθνους από την τουρκική αυτοκρατορία άρχισε να συντελείται μ' ένα ρυθμό γοργό, που τον επιτάχυναν οι μεγάλες μεταβολές που σημάδωναν στον τρόπο της ζωής και της σκέψης της Εύρώπης. Οι Έλληνες πήραν συνείδησιν της μεταβολής αυτής με την άθιση των γραμμάτων τους και των τεχνών τους. Ο Έλληνικός άνεμος του κλασικισμού που δρόσιζε, για μία φορά ακόμη, το καλλιτεχνικό συναίσθημα της Εύρώπης, ή ανάπτυξη ισχυρών κέντρων διοτεχνίας, ναυτιλίας και έμπορίου στην Ήπειρο, στο Πήλαιο, στα νησιά, ή δημιουργία πλουσιών έλληνικών παροικιών στα μεγάλα έμπορικά λιμάνια της Μαύρης Θάλασσας και της Μεσογείου (Όδυσσός, Σμύρνη, Τεργέστη, Μασσαλία), όλα αυτά ίσχυροποιούσαν το αίσθημα της έθνικής περηφάνειας του Έλληνισμού και του έδιναν μία δεβαιότητα για την ήθική ύπεροχή του άπέναντι στον κατακτητή του.

Μέσα σ' ένα άληθινό πυρετό δημιουργίας ο νέος Έλληνισμός έδωσε τότε τά όμαδικά έργα της ήρωικής του ποίησης, όπως είναι τά Κλέφτικα κι' Αρματωλικά τραγούδια, τ' άπρόσωπα έργα της Αρχιτεκτονικής του, της χειροτεχνίας του, και των εικαστικών τεχνών του. Αύθόρμητη, πηγαία, ή αισθητική αυτή δημιουργία έκλεινε μέσα της το παρελθόν κωδικοποιημένο σε κανόνες και τύπους με αντικειμενικό και καθολικό κύρος, που ήταν ύποχρεωτικό για τις κοινωνικές ομάδες και τά μέλη της.

Η έλλην. λαϊκή τέχνη φτάνει έτσι στο 19ο αιώνα σαν ένα σύστημα άλληλέγων δοξασιών και τελετών, συγκινήσεων και συμβόλων, που άποτελεί την ίερή βάση της ήθικής κοινότητας των Έλλήνων. Είναι μία ταξινόμηση των συγκινήσεων με προκαθορισμένους τυπικήν συμπεριφορά, άκριθής, στερεότυπη, άπλοποιημένη για να προλαβαίνει τον πολλαπλασιασμό των δυσκολιών στην κοινή άίσθηση και να διευκολύνει την ανθρώπινη ομάδα ν' άναγνωρίζη εύκολα τά σύμβολα της και να της άσφαλίζη το συναίσθημα ύπεροχής και σταθερότητας, που τόσο το είχε ανάγκη.

Β. ΛΑΪΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Με την έννοια αυτή ή έλληνική λαϊκή τέχνη έχει κοινά ψυχολογικά στοιχεία με την όρθόδοξη θρησκεία, τη μαγεία και τη δεισιδαιμονία που είναι έπίσης σύνολα από όμαδικές πεποιθήσεις και άπαγορεύσεις, τυπικές και τελετουργικές εκδηλώσεις, δόγματα και μύθους. Η διαφορά της από τά θρησκευτικά φαινόμενα είναι ότι ή λαϊκή

τέχνη άναφάιρεται στον κόσμο των θεών και όχι των ιερών πραγμάτων στον κόσμο της κοινής χρήσης, που δέν είναι άπαγορευμένος. Άλλά και ή διαφορά αυτή έχει κάποια όρια, γιατί τά αντικείμενα της λαϊκής τέχνης προσφέρονται στην κοινή μεταχείριση όχι όμως και στην ελεύθερη πρωτοβουλία της μεταβολής. Στο σημείο αυτό ύπάρχει ένα διαχωριστικό γνώρισμα της λαϊκής από την άτομική τέχνη. Γιατί ή πρώτη έχει φορέα της μία κοινότητα και είναι ούσιωδώς αντικειμενική και φορμαλιστική, ενώ ή δεύτερη συνδέεται με την άτομικότητα και είναι ύποκειμενική και χειραφετημένη από το καθεστώς της όμοιομορφίας. Το άπρόσωπο σύστημα των συλλογικών τεχνικών κανόνων της έλληνικής λαϊκής τέχνης μεταδιδάξεται έμπιστευτικά από πατέρα σε παιδί, μέσα στον άυστηρά περιορισμένο κύκλο της συντεχνίας, και διατηρείται όμοιομορφο στο πέρασμα των καιρών. Είναι ένας κώδικας με κανόνες τεχνικούς, με ιδιότυπα αισθητικά σύμβολα, γεμάτα νοήματα πρακτικά, έρωτικά, μαγικά, που οι λαϊκοί καλλιτέχνες τά τηρούν πιστά όπως τις δογματικές τους πεποιθήσεις. Συνήθως οι ίδιοι καλλιτέχνες που διακινούν το καθεστώς των εικονογραφικών αρχών της έλληνικής χριστιανωσύνης με την έκκλησιαστική αρχιτεκτονική, ζωολογική, και ζωγραφική, εργάζονται και για τις ιδιαιτερές ανάγκες των πιστών χρίζοντας και διακοσμώντας τά σπίτια τους.

Έτσι ή θρησκευτική τέχνη δανείζει αισθητικά στοιχεία και θέματα στη λαϊκή τέχνη και δανείζεται άπ' αυτή. Η τοιχογραφία λ. χ. της Δευτέρας Παρουσίας στην Άγία Λαύρα του Άθω, έργο του Κρητικού ζωγράφου Θεοφάνη, θυμίζει τά λαϊκά ίπποδρόμια και τά «μουσεια τεράτων», από τά όποια άσφαλώς έπηρεάστηκε και που τά συναντούμε ακόμη και σήμερα στις σκηνές των θαυματοποιών, που παρακολουθούν άπό χωριό σε χωριό τά θρησκευτικά πανηγύρια. Με τά όπτικά σύμβολα της λαϊκής τέχνης, που διακρίνονται για τον έγκεφαλικό ρεαλισμό τους, οι άνώμμοι καλλιτέχνες ντύνουν κάποτε και θέματα έντελώς πρωτότυπα. Ένα τέτοιο ώραίο παράδειγμα, άποτελεί ή εικονογραφημένη ιστορία των πολέμων της έθνικής άνεξαρτησίας του 1811, καμωμένο από τον λαϊκό καλλιτέχνη της εποχής εκείνης, Παναγιώτη Ζωγράφο,

κατά τις ιστορικές ύποδείξεις και τις άφηγήσεις του Στρατηγού Γιάννη Μακρυγιάννη. Στις εικοσιτέσσερις εικόνες του έργου αυτού ξεδιπλώνεται ή έφάχρη πολεμική εξέγερση του έλληνικού λαού κατά της τουρκικής κυριαρχίας. Με στολές πολύχρωμες, γραφικές, ζωσμένος με σπαθιά δαμασκηνά και καρποφύλια στο χέρι, ένας λαός όλόκληρος διεδικιώντας δήμα προς δήμα το πατρικό του έδαφος από τους Άρβανίτες και τους Αιγύπτιους, στήνει ταμπούρια και μάχεται σε χιονισμένες βουνοκορφές, κάμπος πράσινοσ, πετρόχριστα χάνια, κάστρα με δωρικά και ίωνικά περιστύλια. Ο μικροσκοπικός αυτός κόσμος με στολές παραμοιώνων της Χαλμιάς είναι ένα άνατολίτικο τραγούδι παλληκαριάς και χρωματικής χλιδής. Θυμίζει τις περσικές μικρογραφίες και τις βυζαντινές τοιχογραφίες του Άθω, τις διηγηματικές ίωνικές ζωοφόρους και τις ρυθμικές συνθέσεις των Χριστιανικών μοναστηριών της Άνατολής, τις όπασίες των ταπητουργών της Άραβίας και τους τραγικούς ήρωες του Αισχυλικού θεάτρου, τις παραβολές του Ευαγγελίου και τά κλέφτικα τραγούδια της Ρούμελης. Ο ζωγράφος του έργου αυτού είναι ο άπόγονος του Θεοφάνη και ο πρόγονος του Θεόφιλου, του παράδοξου αυτού ζωγράφου της Μυτιλήνης, αλλά είναι κυρίως ένας από τους πολλούς άνώνομους καλλιτέχνες της Έλλάδος, που από τά χρόνια των λαϊκών άγγελιογράφων της Άττικής και της Κορίνθου δέν έπαυσαν να έκφράζουν την μνημονική εικόνα που είχαν για τον έλληνικό κόσμο και να χαρίζουν στα μάτια μας το παραμυθένιο και μαγικό τους όραμα.

Το ρομαντικό κίνημα προς τις πηγές της συλλογικής συνείδησης του Έθνους, είχε και στην Έλλάδα του 20ού

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ ΤΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΗΣ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

(Συνέχεια εκ τής 1ης σελίδος)

Τὸν λόγον τοῦ κ. Δρεπανοπούλου ἐκάλυψαν ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα. Ἀκολουθῶς ἤρχισεν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ πατριωτικοῦ προγράμματος ὑπὸ τὰς ζωηρὰς ἐκδηλώσεις ἱκανοποιήσεως τῶν νοσηλευομένων τοῦ Κ. Α. Τ..

Πρώτη ἡ χορωδία τῶν ὑπαλλήλων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ συναδέλφου κ. Α. Διαμαντῆ ἔψαλλε τὸ «Τῆ Ὑπερμάχῃ» καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐτραγούδησε διάφορα πατριωτικὰ τραγούδια.

Ἡ δεσποινὶς Κ. Ζερβού ἀπήγγειλε μίαν πατριωτικὴν παρλάτα καὶ ἀκολουθῶς αἱ κυρίαι καὶ δεσποινίδες Ναυσικά Παπαδοπούλου, Ζίβυλλα Σκλούνια, Κική Θεοχαρίδου, Καίτη Ζερβού, Ἄννα Καστρινάκη, Εὐδοκία Σπυροπούλου καὶ Ζαφειρούλα Καμβασίνου, φέρουσαι διαφόρους ἐθνικὰς ἐνδυμασίας ἐχόρευσαν Ἑλληνικοὺς χορούς καταχειροκροτηθεῖσαι ὑπὸ τῶν παρισταμένων.

Ἐπηκολούθησε ἡ ἐκτέλεσις πατριωτικοῦ σκέτς μετὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν κυριῶν Ἐλένης Γεωργοπούλου καὶ Ἄννας Καστρινάκη καὶ τῶν κυριῶν Δ. Μήλα (συγγρα-

φάνας μερικῶν θερμῶν ἀπόστολους. Ὁ Περικλῆς Γιαννόπουλος ἦταν ἕνας τέτοιος ἀπόστολος καὶ μάρτυρας. Μ' ἕναν φλογερὸ ρητορισμὸ διακήρυξε πῶς ὁ Ἕλληνας λαὸς γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ ἐντὸς τοῦ τῶ ἀνώτερο ἐγὼ τῆς ἱστορικῆς του ομάδας ἔπρεπε ν' ἀνακαλύψῃ καὶ ν' ἀξιοποιήσῃ τὰ αἰσθητικὰ στοιχεῖα ποὺ ἐνυπῆρχαν στὴν διάρκειά του, στὴ φυσικὴ καὶ χρονικὴ του ἐπέκτασι ἀπὸ τὸ παρελθὸν στὸ παρὸν. Παράλληλα μ' αὐτὸν μιά γενιά διανοουμένων ὅπως ὁ Ψυχάρης καὶ ὁ Πάλλης, ποιητῶν ὅπως ὁ Παλαμάς καὶ ὁ Σικελιανός, ἔστρεψαν τὸν γραπτὸ λόγον πρὸς τὰς δημοτικὰς πηγὰς τῆς γλώσσας καὶ τὰ μνημεῖα τῆς ἑλληνικῆς λαϊκῆς λογοτεχνίας ὅπως εἶναι τὰ Εὐαγγέλια καὶ τὰ δημοτικὰ τραγούδια.

Μετὰ τὴν μικρασιατικὴν καταστροφὴν, ποὺ ξερίζωσε ἀπὸ τὰς ἀρχαιότατες ἐπαρχίας τῶν Μακεδόνων καὶ Βυζαντινῶν αὐτοκρατορῶν ἕνα πληθυσμὸν ποὺ μίλουσε καὶ ζωγράφιζε ἀκόμη κατὰ τὸν πατροπαράδοτον τρόπο, παρουσιάσθηκε στὴν εὐρωπαϊκὴ Ἑλλάδα ἕνα ρεύμα, στὰ γράμματα καὶ στὴς τέχνες, ποὺ τὸ χαρακτήριζε ἡ νοσταλγία γιὰ τὸ χαμένο ὄνειρον τῶν Ἑλλήνων. Ὁ Σεφέρης εἶναι ἕνας ποιητὴς τῆς νοσταλγίας αὐτῆς στὰ ἑλληνικὰ γράμματα. Στὴ ζωγραφικὴ ἡ μελαγχολικὴ αὐτὴ διάθεσις πῆρε ἕνα τόνο ἀνοχωρητισμοῦ μετὰ τὸν Κόντογλου. Εἶναι αὐτὸς ποὺ κήρυξε τὴν ἐπιστροφήν στὴς μοναστικὰς συγκινήσεις καὶ στὴς θρησκευτικὰς κατανοήσεις τοῦ Βυζαντίου καὶ εἶναι αὐτὸς ὁ μισαλλόδοξος ἀνατολίτης ποὺ γύρισε τὴν πλάτη του στὴ Δύση γιὰ ν' ἀναζητήσῃ τὴν αἰσθητικὴν χαρὰ στὴς πηγὰς τέχνης τῶν λαϊκῶν καὶ ταπεινῶν ἀνθρώπων. Ἀπὸ τὸ κίνημα τοῦ Κόντογλου στὴ ζωγραφικὴ ἀναπήδησε μιά νέα γενιά ζωγράφων, ποὺ ζήτησε νὰ ἀξιοποιήσῃ τὰ στοιχεῖα τῆς ἑλληνικῆς λαϊκῆς τέχνης στὴν ζωντανὴ καλλιτεχνικὴ δημιουργία. Ὁ Τσαρούχης εἶναι ἀπὸ τοὺς πιὸ χαρακτηριστικοὺς ἀντιπροσώπους τῆς γενιάς αὐτῆς. Ἡ ἐνσωμάτωσις τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου στὴν ἀρχιτεκτονικὴ ἔγινε ὁ σκοπὸς τοῦ Ζάχου, ποὺ ἔδωσε στὸ σπῆτι τῆς κυρίας Ἀγγελικῆς Χατζημιχάλη καὶ τοῦ Πάλλη μερικὰς εὐτυχιώμενες ἀνανεώσεις τοῦ ἑλληνικοῦ ἀρχοντοσπιτοῦ. Ἡ ἑλληνικὴ λαϊκὴ τέχνη ξαναγίνεται στὴν Ἑλλάδα σήμερον τὸ ἀμυντικὸν συλλογικὸν ἰδανικὸν πρὸς τὸ ὅποιο ἀποδίδεται ὁ δοκιμασμένος λαὸς τῆς.

ΑΓΓΕΛΟΣ Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ

φῆως τοῦ σκέτς) Β. Κανάκη, Ν. Οἰκονομοπούλου καὶ Πέτρου Καντιάνη.

Τέλος ὁ κ. Καμπαφλῆς ἐτραγούδησε διάφορα δημοτικὰ τραγούδια, συνοδεύει λαϊκῶν ὀργάνων.

Ἐκ μέρους τῶν τραυματιῶν ὁμιλήσεν ὁ κ. Πεντέας, ὁ ὁποῖος ἐξέ-

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Δρεπανοπούλου ἐνῶ ὁμιλεῖ κατὰ τὸν εορτασμὸν τοῦ Κ.Α.Τ.

φρασε τὰς ζωηρὰς εὐχαριστίας τῶν νοσηλευομένων διὰ τὴν εὐγενῆ συμπαράστασιν τόσοσ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, ὅσον καὶ τοῦ Συλλόγου.

Μία ωραία φωτογραφία ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ πατριωτικοῦ σκέτς ποὺ ἐπαίχθη ἀπὸ συναδέλφους εἰς τὸ Κέντρον Ἀποκαταστάσεως τραυματιῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ εορτασμοῦ τῆς ἑθνικῆς ἐπετείου.

Ὁ κ. Πεντέας ἰδίως ὑπεγράμμισε τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ὑπάλληλοι διαθέτουν τὰς ὥρας τῆς σχολῆς τῶν ὑπὲρ τῶν τραυματιῶν, κατὰ τρόπον

ὁ ὁποῖος τοὺς συγκινεῖ βαθύτατα καὶ ὅτι μετὰ τὴν ὄλην δράσιν τῆς ἡ Τράπεζα ἀποδεικνύει ὅτι πράγματι εἶναι «Ἑθνικὴ».

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ προγράμματος προσεφέρθησαν ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων γλυκίσματα καὶ ἐχορεύθησαν ἐθνικοὶ χοροὶ ἀπὸ τοὺς τραυματίας καὶ τοὺς συναδέλφους. Τὸν χορὸν ἔστρεψεν ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γ. Ε. Στρατοῦ στρατηγὸς κ. Κοσμῆς, ἡ Κυρία Γ. Πεσμαζόγλου, ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου μας κ. Μιχ. Δρεπανοπούλου καὶ ὁ Δήμαρχος Κηφισίας κ. Ἀβάζος.

Ὁ εορτασμὸς τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἔληξε μετὰ τὰς καλλιτέρας τῶν ἐντυπώσεων.

Ο ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ

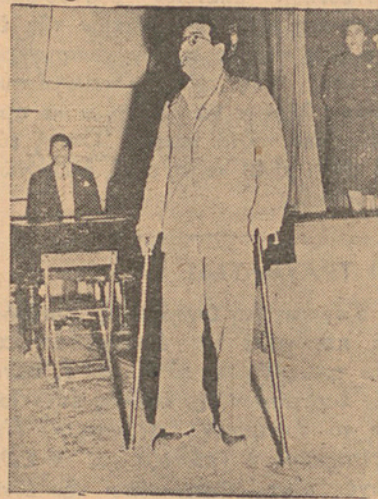
Τὴν ἐπομένην ἡμέραν Παρασκευὴν 27 Ὀκτωβρίου καὶ παραμονὴν τῆς Ἑθνικῆς ἐπετείου ὀργανώθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου μας εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Κεντρικοῦ ὁ εορτασμὸς ὁ καθιερωθεὶς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου.

Εἰς τὴν συγκέντρωσιν, ἡ ὁποία διεκρίνετο διὰ τὸν πατριωτικὸν τόνον τῆς καὶ τὸν ἐπικρατήσαντα ἐνθουσιασμὸν παρέστη ὀλόκληρον τὸ προσωπικὸν τοῦ Κεντρικοῦ Κατα-

νησεν ἐμπνευσμένον καὶ πατριωτικὸν λόγον, τὸ πλήρες κείμενον τοῦ ὁποῖου παραθέτομεν εὐθὺς ἀμέσως.

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Κύριε Διοικητά,
Κύριε Ὑποδιοικητά,
Ἀγαπητοὶ Συνάδελφοι,
Ἡρωϊκὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος,
28 Ὀκτωβρίου 1940. Συνεχίζω

Ὁ ἐκπρόσωπος τῶν ἡρωϊκῶν τραυματιῶν κ. Πεντέας ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς.

ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τὴν τρισχιλιετὴ παράδοσίν του καλεῖται νὰ δώσῃ διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, μέσῳ τῶν αἰῶνων, τὸ δίδαγμα τῆς συμπεριφορῆς τῶν λαῶν, ὅταν κινδυνεύουν οἱ βωμοὶ καὶ αἱ ἐστίαί των.

Ὁ κόσμος μένει κατάπληκτος καὶ παρακολουθεῖ μετὰ τὴν καρδίαν σφιγμένη τὴν ἀνίσον πάλην μεταξὺ Δαυὶ καὶ Γολιάθ. Καὶ δὲν εἶχεν ἄδικο ὁ κόσμος ὅλος νὰ μένῃ ἐνεὸς. Σχεδὸν ἡ Εὐρώπη ὀλόκληρος κατέκειτο ἀσπάρουσα ὑπὸ τὸ πέλημα τῶν μηχανοκινήτων φαλάγγων τοῦ Ἀξονος. Καὶ ἡ Μικρὰ Ἑλλάς, ἡ ἄσπλος Ἑλλάς, ἡ πτωχὴ Ἑλλάς δὲν διστάζει οὔτε στιγμὴν. Δὲν ἔχει τὸ θάρρος τῆς ἀγνοίας. Γνωρίζει ἴσως καλύτερον παντὸς ἄλλου τὴν τεραστίαν ἑκτασιν τῶν κινδύνων καὶ ὅμως τολμᾷ. Τολμᾷ διότι τὸ παρελθὸν τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐπιτρέπει δισταγμοὺς καὶ συμβιβασμούς, δὲν ἐπιτρέπει τὴν συνθηκολόγησιν καὶ τὴν ἀτίμωςιν «Καλλίτερα μιάς ὥρας ἐλευθερῆς ζωῆς παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιάς καὶ φυλακῆς». Εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχουν αἱ Θερμοπύλαι καὶ ἡ σκιά των δὲν ἐπιτρέπει ἄλλην ἀπάντησιν παρὰ μόνον τὸ «μολὼν λαβέ».

Ὁ Ἄνταιος, ποὺ ἐνσαρκώνει τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα τῆς ὑπερτάτης διὰ τὴν ἐλευθερίαν θυσίας, ἀναταράζεται. Πέφτει καὶ ἀναπηδᾷ μετὰ νῆαν δύναμιν. Τὸ πάτριον ἔδαφος εἶναι δι' αὐτὸν πηγὴ ἀνεξάντλητος θάρρους καὶ περιφρονησεως τῶν κινδύνων. Καὶ ἡ Ἑλλάς γράφει τὸ ἔπος τῆς Ἀλβανίας. Καὶ τὸ γράφει διὰ ν' ἀποδείξῃ ἀκόμη μίαν φοράν ὅτι εἶναι ἡ Ἑλλάς τοῦ Μαραθῶνος, τῆς Σαλαμίνας, τοῦ 1821...

Ἦσαν σκοτεινά, ζοφεραὶ αἱ ἡ-

μέραι τοῦ 1940 διὰ τὴν ἱστορίαν ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ὑποταγὴ εἰς τὴν χυδαίαν βίαν ἀπειλοῦσε νὰ γεμίσῃ μετὰ στίγματα ἀνεπιτήδου ἀτιμίας τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν καὶ ὑπόστασιν. Ὁ ναζισμὸς καὶ ὁ φασισμὸς κατεργαζομένων τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια τῶν Ἑθνῶν. Πανίσχυροι γύπες μετὰ χαλύβδινα νύχια κατέρωσαν τὸ ἦπαρ τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ...

Ὁ πολιτισμὸς ἐν κινδύνῳ! Καὶ προστάτης ἐμφανίζεται εἰς τὴν κοινίστραν τῆς πάλης ἡ Ἑλλάς, ἡ μικρὰ αὐτὴ γεωγραφικὴ ἔκφρασις, ἀλλὰ ἡ τεραστία εἰς ἠθικὸν περιεχόμενον ἰδέα. Ἕνας ξένος, ὁ Ἀγγλος συγγραφεὺς Κόμπτον Μάκενζυ εἰς τὸ βιβλίον του «Ἀέρας Ἑλευθερίας» περιγράφει καλλιτέρα ἀπὸ κάθε ἄλλον τὴν ἐντύπωσιν ποὺ ἐπροξένησεν εἰς τὴν πατρίδα του ἡ ἀπόφασις τῆς Ἑλλάδος νὰ ἀπαντήσῃ μετὰ τὸ θρυλικὸν ἐκεῖνο «ὈΧΙ».

«Τὸ σκοτάδι καὶ τὸ κρύο τῆς 3ης πρωϊνῆς ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἦσαν συμβολικὰ τῆς σκοτεινῆς καὶ κρύας ὥρας τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας, ὅταν ἡ ἐλευθερία τῆς Εὐρώπης ἐφαίνετο νὰ ξεψυχᾷ. Κτηνωδῶς εἶχε συντριβῆ ὑπὸ τὸ μάγγανον τῆς δουλοπείρας ἡ Πολωνία. Εἶχεν ὑποταχθῆ εἰς τὴν δύναμιν ἡ Φιλανδία. Εἶχε παραδοθῆ ἡ Δανία. Εἶχε ποδοπατηθῆ τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Ὀλλανδία. Κατέκειτο πρηνεὶς ἡ Οὐγγαρία καὶ ἡ Ρουμανία. Εἶχε φωνάζει διὰ τῆς ἀναγκῆς «φθάσει» ἡ Γαλλία. Καὶ ὅμως ἡ Ἑλλάς ἀπαξιούσα καὶ σκοτάδι καὶ κρύο, ἔδωκε μίαν ἀπάντησιν ἡ ὁποία θὰ ἐπιζήσῃ αἰωνίως... Στὴν Βρετανία ἡμεῖς ποὺ ἀκούσαμε τὴν εἶδησι, ἡμεῖς οἱ μαχόμενοι τὴν σκοτεινὴν ἐκείνην ὥραν μόνον, δράξαμε τὸ ἀγαπημένον χερὰκι τῆς Ἑλλάδος, ποὺ μᾶς προσεφέρετο μετὰ τὸ σκοτάδι. Καὶ δρῆκαμε τότε καινούριον πίστην ἐπὶ τὴν ἰδέαν ὅτι τελικὰ οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι εἶναι ἀνίκητοι...».

Καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ ναζισμὸς, ἀπέστελλε ἐσπευσμένως εἰς βοήθειαν τοῦ ἠττημένου εἰς τὴν Ἀλβανίαν φασισμοῦ, τὰς φοβερὰς πολεμικὰς μηχανὰς του, ἡ Ἑλλάς δὲν ἐπτοήθη. Θὰ ἔπρεπε, ἀφοῦ ἔμαθε τὸν κόσμον νὰ ζῆ ἐλευθερῶν, νὰ τὸν μάθη καὶ νὰ ἀποθηνήσκῃ ὑπὲρ τῶν βωμῶν καὶ τῶν ἐστιῶν του. Καὶ ἐπολέμησε ἡ Ἑλλάς καὶ εἰς τὴν Θράκην. Καὶ τὸ αἷμα ποὺ ἔχυσε ἡ Ἑλλάς ἦτο τόσοσ ἀποτελεσματικὸν εἰς τὴν νικηφόρον ἑκτασιν τοῦ συμμαχικοῦ ἀγώνος, ὥστε ἡ Μόσχα νὰ ἐκπέμψῃ ἀπὸ τὸ ραδιοσταθμοῦ τῆς αὐτῆς τὸ μήνυμα:

«Πολεμήσατε μικροὶ ἐναντίον μεγάλων καὶ ἐνίκησατε! πολεμήσατε ὄπλοι ἐναντίον πανόπλων καὶ ἐνίκησατε!! Δὲν ἦταν δυνατόν νὰ γίνῃ διαφορετικὰ. Οἱ Ρῶσοι ἐκερδίσαμε χρόνον διὰ ν' ἀμυνθώμεν. Σὰς εὐγνωμονοῦμεν».

Δὲν θὰ σταματήσωμεν εἰς τὸν τρόπον μετὰ τὸν ὁποῖον ἀνταπεδώθη ἡ εὐγνωμοσύνη αὐτὴ πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Τὸ ζήτημα αὐτὸ δὲν εἶναι θέμα τῆς παρούσης στιγμῆς.

Ἡ θυσία τῆς Ἑλλάδος δὲν μετράται μ' ἀνθρώπινα μέτρα καὶ (Συνέχεια εἰς τὴν ὄλην σελίδα)

Αί κατακτήσεις μας εις την άλιευτικήν βιομηχανίαν

ΑΠΕΚΤΗΣΑΜΕΝ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ ΦΑΛΑΙΝΟΘΗΡΙΚΟΝ ΣΤΟΛΟΝ

ΚΑΙ ΠΛΩΤΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΦΑΛΑΙΝΩΝ

ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΚΑΙ ΝΟΡΒΗΓΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΥΝ 400 ΝΑΥΤΙΚΟΥΣ ΜΑΣ

Τού συνεργάτου μας κ. Π. ΤΖΟΥΝΑΚΟΥ

Οί Έλληνες επιχειρηματίαι πρόκειται να αναμιχθούν εις την άλιείαν των άνοικτών θαλασσών, έτι δε και εις την φαλινοθηρίαν. Η σημαντική αύτη εξέλιξις όφείλεται εις την εύρυτάτην κερδοφόρον προοπτικήν, που έμφανίζει ή βιομηχανία της άλιείας. Η έν προκειμένω άμερικανική διαφώτισις και ή παρά τής Αγροτικής Τραπεζής χορήγησις, επί τή βάσει του σχεδίου Μάρσαλ, άλιευτικών δανείων εις εύρείαν κλίμακα, ύπεδαύλισε τó ενδιαφέρον ώρισμένων κεφαλαιούχων, οίτινες άπεφάσισαν να στρέψουν την έπιχειρηματικήν των προσπάθειαν και πρòς την πλουτοφόρον ταύτην βιομηχανίαν.

Η τοποθέτησις εις την ελληνικήν άγοράν πολλών φορτίων νωπών ψαριών, όχι μόνον άπό την γειτονικήν Κωνσταντινούπολιν, άλλ' έτι και άπό τó Μαρόκον και άπό αύτην την μακρινήν Καζαμπλάγκαν, παρηκολούθηθη με ίδιαιτέρην προσοχήν και με άμείωτον ενδιαφέρον. Την όλην δέ εύδοσίαν τής στροφής πρòς τή άλιευτική έργα έπεσφράγισεν ή άπόκτησις ύπέρ διακοσίων μηχανοτρατών και διαφόρων άλλων τύπων άλιευτικών σκαφών, των όποίων ή πλουσία έργασία έξησφάλιζεν εις ώρισμένας ήμέρας άφθονίαν άλιεύματος εις τās άγοράς των Άθηνών, του Πειραιώς και των άλλων μεγάλων ελληνικών πόλεων.

Τά τρωτά τής όλης προσπάθειάς ησαν μερικά χαρακτηριστικά έλλείψεις μας, γύρω άπό την διευκόλυνσιν και ένίσχυσιν τής καταναλώσεως. Δηλαδή, ή έλλειψις έπαρικών ψυκτικών έγκαταστάσεων εις τή έπιλιμένα κέντρα, παρεκώλυε την διατήρησιν του άλιεύματος. Χιλιάδες όκάδες νωπών ψαριών κατεστρέφοντο και έρρίπτοντο έκ νέου εις την θάλασσαν. Η έλλειψις έξ έλλου «βαγονίων — ψυγείων» και αυτοκινήτων — ψυγείων» παρηπόδιζε την άσφαλή μεταφοράν ψαριών εις τή μεγάλα άστικά κέντρα τής ένδοχώρας, όπότε κυριολεκτικώς θά έπολλαπλασιαζέτο ή καταναλώσις. Τέλος, ή βιομηχανία των άλιπύτων δέν δύναται άκόμη να απορροφήση τās άλιευόμενας κατά την έποχικήν περίοδον τεραστίως ποσότητας γαύρων, σαρδελλών και άλλων ύποκειμένων εις πάστωσιν ψαριών. Οί άλιείς των εύβοικών παραλίων, μου παρεπονούντο με επικρίαν, ότι κατ' Ιούλιον τρέχ. έστους άλιεύοντες παρά την Λήμνον, έρρίπτον 10.000 έως 25.000 όκ.ψαριών ήμερησίως εις την θάλασσαν, διότι αί βιομηχανία των άλιπύτων είχον κορέσει τās ανάγκας των και έδεικνουν περαιτέρω άδιαφορίαν. Όταν λοιπόν αί άνωτέρω έλλείψεις μας καλυφθούν, ή καταναλώσις των προϊόντων τής άλιείας

θά προσλάβη άνά την χώραν τεραστίαν έκτασιν.

Η κατασκευή συγχρονισμένων «ίχθυοσκαλών» εις Πειραιά, Θεσσαλονίκη, Πάτρας και άλλαχού και ό έμπλουτισμός των χερσαίων μεταφορικών μέσων με ψυγεία, θά λύση ίκανοποιητικώς τó πρόβλημα τής έξασφαλίσεως εύρείας καταναλώσεως εις την ένδοχώραν. Άλλά και ή περαιτέρω ένίσχυσις τής βιοχανίας των άλιπύτων προώρυσται να συμβάλη εις μίαν άλματικήν εξέλιξιν τής άλιευτικής μας βιομηχανίας, τής όποιος τó μέλλον διαγράφεται λαμπρόν. Είναι άληθές ότι αί ελληνικάί θάλασσαί δέν έμφανίζουν πλούσιον άλιεύμα. Άλλ' είναι επίσης έξ ίσου άληθές, ότι δυνάμεθα να έπωφεληθώμεν των περιόδων έκείνων, κατά τās όποιος έκατομύρια όκάδων μεταναστευτικών ψαριών διέρχονται εις ώρισμένας έποχάς άπό τās θαλάσσας των.

Έν τώ μεταξύ μία όμάς κεφαλαιούχων διαπραγματεύεται εις τó έξωτερικόν την άγοράν μηχανοκινήτων άλιευτικών σκαφών άνοικτής θαλάσσης δι' άλιευτικές έπιχειρήσεις άνά την Έρυθράν Θάλασσαν, την Δυτικήν Μεσόγειον και τή παράλια τής Βορείου Αφρικής. Πρόκειται περι προσπάθειάς καθαρώς ελληνικής, μη άποσκοπούσης μόνον εις την καταναλώσιν των άλιευμάτων της έν Ελλάδα και εις τó έξωτερικόν, άλλά και εις ανάπτυξιν των συναφών με τή προϊόντα τής άλιείας βιομηχανιών ξηράς. Τό ίχθυέλαιον και τή έξ ίχθύων δέρματα άποτελούν μίαν άπό τās προοπτικές των έν λόγω έπιχειρηματιών.

Άλλ' έκείνο, που ένέχει έντελώς ιδιαίτερον ενδιαφέρον, είναι ή προσεχής έμφάνισις Έλλήνων φαλινοθηρών εις τή ψυχρά ύδατα τής άρκτικής θαλάσσης. Η άποφασιστική στροφή πρòς την φαλινοθηρίαν άπετέλεσε φιλόδοξον σχέδιον του Έλληνος έφοπιστου κ. Σ. Ώνάσης. Ο έν λόγω ναυτικός επιχειρηματίας έχει μέχρι τούδε έπιδείξει πολύπλευρον δραστηριότητα. Διαθέτει ένα τεράστιον στόλον άπό φορτηγά διαφόρων προορισμών, μεγεθών και τύπων, καθώς και δεξαμενόπλοια. Τελευταίως, άπεφάσισε να αναμιχθή και εις την φαλινοθηρίαν.

Πρòς τόν σκοπόν αυτόν διέθεσεν ένα ύπό άμερικανικήν σημαίαν δεξαμενόπλοϊόν του 16.500 τόννων φορτίου και συμβληθείς με τή γερμανικά ναυπηγεία του Άμβούργου, τó μετατρέπει εις πλωτόν έργοστάσιον καταργάσις τής φαλαίνης. Η όλη διασκευή τού μεγάλου τούτου πλοίου και αί άπαιτούμενα διὰ τόν προορισμόν του μηχανικά έγκαταστάσεις θά έχουν συμπληρωθή μέχρι τού προσεχούς Δεκεμβρίου. Κατά τó αυτό χρονικόν διάστημα θά έχη συμπληρωθή και ή διασκευή εις άρτίως έξωπλισμένα φαλινοθηρικά πλοία ένòς στολίσκου άπό δώδεκα μεγάλας καναδικάς, άγγλικάς και όλλανδικάς φρεγάτας και κορβέτας.

Τó πλωτόν όμως έργοστάσιον των 16.500 τόννων και τή δώδεκα φαλινοθηρικά δέν θά ήτο δυνατόν να επανδρωθούν με ελληνικά πληρώματα, αν παρέμενον ύπό τās σημαίας των Ώνωμένων Πολιτειών, τής Μεγάλης Βρετανίας και του Κανα-

δά. Κατόπιν συντόνων ένεργειών τή δώδεκα φαλινοθηρικά έλαβον τή άδειαν να ύψώσουν σημαίαν Ώνδούρας και να έγγραφούν εις την δύναμιν μίας συσταθείσης παναμαϊκής εταιρίας. Με παναμαϊκήν λοιπόν τήν ιδιοκτησίαν και με σημαίαν Ώνδούρας, ή επάνδρωσις με ελληνικά πληρώματα είναι λίαν εύχερης.

Η μεγάλη δυσκολία προεκήθη διὰ την άλλαγήν σημαίας του πλωτού έργοστασίου καταργάσις των φαλαίνων. Η άμερικανική κυβέρνησις ήρνείτο έπιμόνως να έπιτρέψη την άλλαγήν σημαίας. Καί έδέησε να γίνουν μακροχρόνιοι διαπραγματεύσεις, διὰ να παρασχεθί πρò 15 θημέρου ή άδεια έναντι του θετικού άνταλλάγματος τής άντικαταστάσεως του μέλλοντος να άλλάξη σημαίαν πλοίου δι' έτέρου. Πράγματι, ό κ. Ώνάσης διέθεσε πρòς τόν σκοπόν αυτόν ένα άπό τή νεοαναπήγητα δεξαμενόπλοια του. Την 23ην Αύγουστου εις τόν λιμένα τής Βαλτιμόρης τó τάνκερ «Όλυμπιακοί Άγώνες» («Όλύμπικ Γκέιμς») υπέστειλε την σημαίαν τής Ώνδούρας και αντ' αύτης ύψωσε την άστερόεσσαν. Κατόπιν τούτου ή Κυβέρνησις τής Ούασινγκτόνων έπέτρεψεν εις τόν κ. Ώνάσην να ύψώση έν Άμβούργω την σημαίαν του Παναμά ή τής Ώνδούρας εις τó εκεί διασκευαζόμενον άμερικανικόν τάνκερ αυτού εις πλωτόν έργοστάσιον καταργάσις τής φαλαίνης. Τó έν λόγω σκάφος είναι 16.500 τόννων φορτίου και ναυπηγήσεως 1944, ένθ' τó εις άντικατάστασιν του μεταφερθέν εις την Άστερόεσσαν δεξαμενόπλοιο «Όλυμπιακοί Άγώνες» είναι 18.000 τόννων φορτίου

και ναυπηγήσεως 1948.

Ώστερα άπό τās άνωτέρω μεταβολάς, τετρακόσιοι Έλληνες ναυτιλλόμενοι και άλιείς θά επανδρώσουν τó πλωτόν έργοστάσιον και τόν στολίσκον άπό τή δώδεκα φαλινοθηρικά. Οί ναυτιλοί άξιωματικοί, οί μηχανικοί, οί άσυρματισταί και τή πληρώματα διὰ την ναυσιπλοΐαν των σκαφών θά είναι άκραί φινώς ελληνικά. Έλληνες επίσης θά είναι και οί άλιείς, τούς όποιους όμως θά εκπαιδέυσουν έν τή πράξει εις την φαλινοθηρίαν Νορβηγοί και Γερμανοί ειδικοί φαλινοθηρίαι. Τοιουτρόπως, με πλωτόν έργοστάσιον παναμαϊκόν, με στολίσκον όνδουριανόν και με εκπαιδευτάς Νορβηγούς και Γερμανούς, οί τετρακόσιοι Έλληνες ναυτικοί και άλιείς εισέρχονται άπό τής προσεχούς περιόδου εις την φαλινοθηρίαν άνά τόν άρκτικόν ώκεανόν.

Οί διεθνείς κύκλοι τής φαλινοθηρικής βιομηχανίας άναμένουν με ενδιαφέρον την Έλληνικήν αύτην έμφάνισιν εις τόν κύκλον των εργασιών των. Άπό τή πρώτα άποτελέσματα και άπό τόν βαθμόν τής έπιδόσεως των πολλά θά έξαρτηθούν. Η έπιτυχία τής πρώτης αύτης προσπάθειάς, διὰ την όποιαν έδαπανήθησαν παρά του κ. Ώνάση μερικά έκατομμύρια δολλαρίων, έχει άντικειμενικόν σκοπόν εις τó άπώτερον μέλλον την έμφάνισιν τής Κουανλεύκου εις την άρκτικήν θάλασσαν. Όταν πληρώματα και άλιείς ειδικευθούν άπό τούς Νορβηγούς και Γερμανούς «καθηγητάς» των εις την φαλινοθηρίαν, τότε θά καταστή δυνατή ή ύψωσις τής έθνι-

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

Διοικητής: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

Σύνολον ένεργητικοῦ (31.5.1950) Δρχ. 1.555.950.352.190

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ (Τηλέφ. 30.011)

110 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ:

ΚΑΪΡΟΝ (Rue Adly Pacha 34)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (Rue de l'ancienne Bourse 4)

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΧΩΡΑΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Έκτελοῦνται ὅλαι αἱ Τραπεζικαὶ ἐργασίαι ὑπὸ τοὺς μᾶλλον συμφέροντας ὄρους

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ Κ. Γ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΝ ΑΝΑΒΙΩΣΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Συνέχεια εκ τής 4ης σελίδος)
σταθμά. Φθάνει τὰ ὄρια τοῦ Θείου,
ὅπου κάθε παρομοία προσπάθεια
ἀποτελεῖ βεβήλωσιν.

Εἰς τὴν ὑπέροχον αὐτὴν θυσίαν,
ἢ συμμετοχῇ τῶν τραπεζοῦπαλλή-
λων καὶ ἐιδικώτερον τῶν ὑπαλλήλων
τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς δὲν εἶναι
καθόλου μικρά. Γεννήματα καὶ θρέμ-
ματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, οἱ Τρα-
πεζοῦπαλλήλοι ἔτρεξαν ἀμέσως εἰς
τὸ ἔθνικόν προσκλητήριον τῆς θυ-
σίας.

Ἦσαν παρόντες μεταξὺ τῶν μα-
χητῶν, ποὺ ἐδίδασκον τὸν κόσμον
πὼς ἀποθνήσκει ἕνας λαὸς ὅταν κιν-
δυνεὺεὶ νὰ ὑποδοῦδωθῇ.

Αἱ χιλιτηρίδες ὅμως διδάσκουν
ὅτι παρόμοιος λαὸς δὲν ἀποθνή-
σκει, διότι χρειάζεται διὰ τὴν σω-
τηρίαν τοῦ πολιτισμοῦ ὅταν κινδυ-
νεύει.

Καὶ τώρα ἂς ἀναφωνήσωμεν:
Ζήτω τὸ Ἔθνος.
Ζήτω ὁ Βασιλεὺς
Ζήτω ὁ ἔνδοξος Ἑλληνικὸς Στρα-
τός.

Μετὰ τὸν λόγον τοῦ κ. Δρεπα-
νοπούλου ὠμίλησεν ὁ Διοικητὴς τῆς
Ἐθνικῆς Τραπεζῆς κ. Γ. Πεσμαζό-
γλου, ἐκφωνήσας βαρυσηματόν πο-
λιτικο-οἰκονομικὸν λόγον, διὰ τοῦ
ὁποίου ἐτόκισεν ὅτι παραλλήλως
πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἐπέτειον ἔπρεπε
νὰ εὐχηθῶμεν ὅλοι οἱ Ἕλληνες νὰ
ἀποδώσωμεν συντόμως καρπούς οἱ
κόποι μας, ὥστε συντόμως νὰ δυ-
νηθῶμεν νὰ ἐορτάσωμεν καὶ τὴν ἐ-
πέτειον τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἔργου
τῆς Ἀνασυγκροτήσεως.

Τὸ πλήρες κείμενον τοῦ λόγου
τοῦ κ. Πεσμαζόγλου ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ

Τὰ ἔτη παρέρχονται μέσα εἰς
τὰς σκληρὰς συνεπείας ποὺ εἶχε

Ο ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ ΩΡΙΑΙΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ

Ὡς πληροφοροῦμεθα, ὁ κατώτε-
ρος ὠριαῖος συντελεστὴς τῶν συνερ-
γεῖων ὠρίσθη διὰ μὲν τοὺς ὑπαλλή-
λους εἰς δραχ. 8.000, διὰ δὲ τοὺς
κλητῆρας εἰς δραχ. 5.000. Ὁ συν-
τελεστής ἰσχύει ἀπὸ 1ης Αὐγούστου
1950.

κῆς μας σημαίας εἰς ὄλα τὰ σκάφη.

Ρητὴ διὰ τὴν εὐνοϊκὴν αὐτὴν προ-
ὑπόθεσιν εἶναι ὁ βαθμὸς τῆς ἑλλη-
νικῆς ἐπιδόσεως, ἀλλὰ καὶ αἱ ἐντε-
θεν παραχωρηθησόμενα κρατικὰ
διευκολύνσεις. Διὰ τὸν βαθμὸν τῆς
ἐπιδόσεως ἀποτελεῖ πραγματικὴν
ἐγγύησιν τὸ δαιμόνιον τοῦ Ἑλλη-
νος εἰς τὰ θαλάσσια ἔργα. Ὅσον
ἀφορᾷ τὴν κυβερνητικὴν κατανόη-
σιν τῆς σημασίας διὰ τὴν οἰκονο-
μίαν τοῦ τόπου μίας καθαρῶς ἑλ-
ληνικῆς φαινοθηρικῆς ἐπιχειρήσε-
ως, ἐξαρτᾶται ἀπὸ ταύτην ἢ ἐκεί-
νην τὴν νοοτροπίαν τῶν ἰθύνοντων,
τινὲς τῶν ὁποίων μετροῦν τὰ πρά-
γματα οὐχὶ μὲ τὴν εὐρύτεραν προ-
οπτικὴν τῶν ἀνοικτῶν ὀριζώντων,
ἀλλὰ μὲ τὸ φορολογικὸν βαρόμε-
τρον!...

Π. ΤΖΟΥΝΑΚΟΣ

διὰ τὴν ζωὴν μας ἢ ἀπόφασιν νὰ
παραμερίσωμε κάθε συμβιβασμὸν
καὶ ν' ἀντιμετωπίσωμε ἕνα ἐξοντω-
τικὸν ἀγῶνα διὰ τὴν αὐτὴν πάντο-
τε ἰδέαν. Τὴν ἰδέαν ποὺ ἐδημιούργη-
σε ἐδῶ καὶ τέσσαρες χιλιάδες χρό-
νια τὸ Ἑλληνικὸν στοιχεῖον. Τὴν
ἰδέαν τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου, τῆς
σκέψεως καὶ τῆς συνειδήσεως, ποὺ
δίδει εἰς τὸν φυσικὸν ἀνθρώπινον ἐ-
γώτισμόν, τὸ περιεχόμενον ἐπὶ τοῦ
ὁποίου ἐστηρίχθησαν οἱ ἀνώτεροι
πολιτισμοί.

Ἀπὸ τὸν τιτάνειον αὐτὸν ἀγῶνα
ἢ Ἑλλάς ἐξήλθε ζωντανή, ἀφού ὁ-
μως ἐθυσίασε πολλὸ αἷμα καὶ τὸ
μεγαλύτερον μέρος τοῦ πλοῦτου
της, τὸν ὁποῖον ἐσχημάτισαν προ-
σπάθειαι καὶ στερήσεις 150 χρό-
νων.

Αἱ θυσίαι αὐταὶ μαζί με τὰς γε-
νικώτερας διεθνεῖς συνεπείας τοῦ
πολέμου δημιουργοῦν διὰ τὴν χώ-
ραν μας πρόβλημα ἐπιβιώσεως.

Μαζὶ λοιπὸν μὲ τὴν ἀνάμνησιν ἐ-
νὸς δοξασμένου παρελθόντος, πρέ-
πει νὰ μᾶς κατέχη καὶ ἡ σκέψις τῆς
ἐξευρέσεως τῶν μέσων, μὲ τὰ ὁποῖα
θ' ἀντιμετωπίσωμεν τὰς ζωτικὰς
μας ἀνάγκας τοῦ μέλλοντος, διότι
ἢ ὑποχρέωσις αὐτὴ βαρύνει ἡμᾶς,
ὅσους ἐπεζητήσαμεν τοῦ ἀγῶνος.

Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ἀπλοῦν δὲν
ἀντιμετωπίζεται μὲ δημαγωγικὰ συν-
θήματα πρὸς τὰ ὁποῖα εἶναι τόσο
φυσικὸν ν' ἀκούῃ παρήγορα ἕνας
βασανισμένος κόσμος ποὺ εἶδε τό-
σας καὶ τόσας δικαίας του προσδο-
κίας ματαιουμένας. Ἀντιμετωπιζε-
ται μὲ ψυχρὰν καὶ θαθεῖαν σκέψιν,
ἀντιμετωπίζεται μὲ θέλησιν καὶ
θυσίαν, αἱ ὁποῖαι, ἐὰν δὲν εἶναι αἰ-
ματηραὶ ὡς ἐκεῖνες ποὺ ὑπέστησαν
ὅσοι ἔπεσαν καὶ ἠκρωτηριάσθησαν,
φαίνονται ἐν τούτοις πολὺ σκληρὰς
πέντε χρόνια μετὰ τὴν λήξιν τοῦ
πολέμου.

Αἱ συνεπείαι τοῦ πολέμου, ὅπως
παντοῦ, ἐπέφεραν καὶ ἐδῶ βαρυτά-
τας κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀ-
ναστατώσεις. Ἐνα μεγάλο μέρος
τῶν πληθυσμῶν κατέστη ἀνάπηρον
καὶ ἡ κρατικὴ πρόνοια ὀφείλει νὰ
μεριμνήσῃ δι' αὐτὸ μὲ ἕνα
μέρος τῶν ἀπορφανισθεισῶν οἰκογε-
νειῶν: οἱ ἀναγκαῖοι πρὸς διατήρη-
σιν τῆς εἰρήνης ἐξοπλισμοὶ δημιουρ-
γοῦν δαπάνας καὶ κινδύνους πληθω-
ρισμοῦ, τοὺς ὁποῖους δύσκολα ἀν-
τιμετωπίζουν ἔθνη οἰκονομικῶς πο-
λὺ εὐρωστότερα ἀπὸ τὴν χώραν
μας: αἱ τεχνικαὶ πρόοδοι, ἐνῶ ἔπαυ-
ξάνουν τὰς ἀνάγκας τῶν ἐπιχειρή-
σεων εἰς κεφάλαια, δημιουργοῦν ἀ-
νεργίαν καὶ ὑποαπασχόλησιν τὰ
μέσα διαβιώσεως — εἰς πραγμα-
τικὴν ἀξίαν — ἐνὸς μεγάλου μέ-
ρους τοῦ διεθνοῦς πληθυσμοῦ ὑπέ-
στησαν σημαντικὴν μείωσιν, εἰς
τρόπον ὅσπερ καθίσταται δυσχερε-
στέρα ἢ εἰς τὰς ἀγορὰς τοῦ ἐξω-
τερικοῦ τοποθέτησις ὠρισμένων ἐκ
τῶν πολυτίμων γεωργικῶν μας προ-
ϊόντων, τὰ ὁποῖα ἤρχισαν ὑποκαθι-
στάμενα ἀπὸ εὐτελέστερα ὁμοειδή
τοιαῦτα: ἢ παθητικότης τοῦ ἰσοζυ-
γίου πληρωμῶν προβάλλεται ἐφιαλ-
τικῶς ἐνώπιόν μας: ὅσονδήποτε καὶ
ἂν ἀναπτύξωμεν τὴν γεωργικὴν μας
παραγωγὴν, τὸ ἐξ αὐτῆς εἰσόδημα

καὶ οἱ λοιποὶ μας πόροι δὲν ἐπαρ-
κοῦν διὰ νὰ καλύψωμε τὰς στοιχει-
ώδεις ἀνάγκας τοῦ ὅλον ἐξανα-
μένου πληθυσμοῦ μας.

Πρέπει, κατὰ συνέπειαν, νὰ στρέ-
ψωμε τὴν προσοχὴν καὶ δραστηρι-
ότητά μας καὶ πρὸς ἄλλους τομεῖς
τῆς οἰκονομίας μας, οἱ ὁποῖοι εὐτυ-
χῶς δὲν ἀπολείπουν. Πρὸς τὴν ἀ-
νάπτυσιν τῆς βιομηχανίας μας, ἐ-
κείνης ἰδίως ἢ ὁποῖα ἐξυπηρετεῖ
τὴν φυσικὴν μας παραγωγὴν τὸν
μεταλλευτικὸν μας πλοῦτον, τὰς
τουριστικὰς δυνατότητας τῆς χώ-
ρας καὶ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν ὑδα-
τοπτώσεων, διὰ τῆς ὁποίας θὰ λύ-
σωμεν τὸ ἐνεργειακὸν μας πρό-
βλημα.

Τὰ ἀπαιτούμενα ὅμως πρὸς τοῦ-
το κεφάλαια δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ
καλύψῃ ἐξ ὀλοκλήρου ἢ παρεχομέ-
νη εἰς τὴν χώραν μας βοήθεια ἐκ
μέρους τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν
ἐφόσον μάλιστα ἐξ αὐτῆς πρέπει
ν' ἀντιμετωπισθῶσι προσωρινῶς καὶ
ἐπείγουσαι καταναλωτικαὶ μας ἀ-
νάγκαι. Πρέπει νὰ τὰ ἀναζητήσω-
μεν ἑαυτοῦ. Καὶ θὰ τὰ ἐξεύρωμεν ἀ-

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Ἐθνικῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, Ἐνταῦθα
Κύριε Διοικητά,

Διὰ τῆς κατὰ τὸν παρελθόντα
Αὐγουστον ὑπογραφείσης Συλλογι-
κῆς Συμβάσεως Ἐργασίας ἀλλὰ καὶ
διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 969)17.10.50 ἀ-
ποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβο-
λίου, ὠρίσθησαν αἱ ὄριαι ἐργασίας
εἰς 39 ἑβδομαδιαίως διὰ τοὺς ἐν τῇ
Τραπεζῇ ἐργαζομένους.

Ὑπὸ Συναδέλφων, ἰδίως ἐπαρχια-
κῶν Καταστημάτων, διευτυπώθησαν
ἡμῖν ἐπανειλημμένως παράπονα ὅτι
οὔτοι πιεζόμενοι ὑπὸ τῶν Διευθυν-
τῶν τῶν ἑκασταχοῦ Καταστημάτων,
ἐργάζονται καὶ πέραν τῶν 39 ὡ-
ρῶν, πολλοὶ δὲ φθάνουν τὰς 54 ὡ-
ρας.

Ἡ παράβασις αὕτη τοῦ ὠραρίου
διειστώθη καὶ ὑπὸ τῶν ἐκπροσώ-
πων τοῦ Συλλόγου μας κατὰ τὴν
τελευταίαν ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας περι-
οδεῖαν ταν.

Ἐπειδὴ ἡ πράξις αὕτη, ἢ καὶ ποι-
νικῶς κολάσιμος, ἔρχεται εἰς ἀντί-
θεσιν πρὸς τὰς σχετικὰς ὑμετέρας
διαταγὰς περὶ τηρήσεως τοῦ ὠρα-
ρίου, παρακαλοῦμεν ὅπως διατάξη-
τε τὴν ἐκδοσιν σχετικῆς Ἐγκυκλίου
περὶ αὐστηρῆς τηρήσεως τῶν ὡρῶν
ἐργασίας.

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω-
μεν ὑμῖν, Κύριε Διοικητά, ὅτι ἐὰν,
παρὰ τὰς δοθησομένας παρ' ὑμῶν
διαταγὰς, διαπισθῶσι παραβά-
σεις τῶν ὡρῶν ἐργασίας, ὁ Σύλλο-
γος, καθ' ἣν ἔχει ὑποχρέωσιν, θὰ
λάβῃ τὰ προσήκοντα μέτρα διὰ τὴν
προστασίαν τῶν δικαιωμάτων καὶ
τῆς υγείας τῶν Συναδέλφων.

Μετὰ πάσης τιμῆς
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΘΝΙ-
ΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ὁ Πρόεδρος

Ὁ ἐντεταλ. Σύμβουλος
σφαλῶς, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν

τῆς ἐσωτερικῆς ὁμαλότητος καὶ τὴν
ἐδραῖωσιν τῆς πίστεώς μας, διὰ
τῆς παραγωγικῆς ἐπενδύσεως τῆς
ἐντοπίου ἀποθησαυρισμένης ἀποτα-
μιεύσεως καὶ διὰ τῆς προσελκύσε-
ως τῶν ἑλληνικῶν καὶ ξένων κεφα-
λαίων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, τὰ ὁποῖα
εὐρίσκονται ἐν ἀναμονῇ ἀσφαλοῦς
τοποθετήσεως.

Ἡ ἐπιτυχία τῆς προσπάθειας
ταύτης ἐξαρτᾶται ἀπὸ ὄλους τοὺς
Ἕλληνας, βαρύνει ὅμως ἰδιαίτερος
τοὺς διαχειριζομένους τὰ τῆς πί-
στεως τῆς χώρας καὶ τὰ πιστωτικὰ
ἰδρύματα ἀπὸ ἀπόψεως μελέτης καὶ
ὑποδείξεων, ἀπὸ ἀπόψεως ἀποτελε-
σματικώτερας καὶ ἐπωφελεστέρας
ἐφαρμογῆς τῶν λαμβανομένων ἀπο-
φάσεως.

Ἄς ἐργασθῶμεν λοιπὸν μὲ ζή-
λον καὶ αὐταπάρησιν ὑπὲρ τῶν ἀν-
τικειμενικῶν τούτων σκοπῶν δια νὰ
ἐορτάσωμεν ταχέως καὶ μίαν ἄλλην
ἐπέτειον, ἢ ὁποῖα θὰ ἐπιστέψῃ τὰς
ἐπετεῖους τοῦ ἐνδόξου ἑθνικοῦ μας
παρελθόντος: Τὴν ἐπέτειον τῆς οἰ-
κονομικῆς ἀναβιώσεως καὶ οἰκονο-
μικῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΑΛΛΟΙ ΛΟΓΟΙ

Μετὰ ταῦτα ἀνάπηρος συνάδελ-
φος μετασχῶν τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔ-
πους, ἐξεφώνησε συγκινητικὸν καὶ
ἐνθουσιώδη λόγον, ὁ ὁποῖος ἐκαλύ-
φθη μὲ χειροκροτήματα.

Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὴν διάρκει-
αν ὄλων τῶν λόγων ἢ αἴθουσα ἐδο-
νεῖτο ἀπὸ τὰς ἐπευφημίας:

- Ζήτω τὸ Ἔθνος!
- Ζήτω ὁ Βασιλεὺς!
- Ζήτω ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα!
- Ζήτω ὁ Σύλλογος τῶν Ὑπαλ-
λήλων.

Ἀκολούθως ὁ συνάδελφος τοῦ
Καταστήματος Βερροίας κ. Χριστο-
δοῦλου ἀπήγγειλε στίχους ἀφιερω-
μένους εἰς τὴν συμβολὴν τῆς μά-
νας εἰς τὰ ἰδανικὰ τῆς φυλῆς, κα-
ταχειροκροτηθεῖς.

Οἱ στίχοι τοῦ κ. Χριστοδοῦλου
ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Η ΜΑΝΑ

Εἶναι μεσάνυχτα...
Στὴν ἄκρην τοῦ χωργιοῦ
κτυπᾷ ἢ πόρτα ἐνὸς σπιτιοῦ:
Ποῖος εἶναι τέτοια ὄρα;!
Ἡ Μάνα ἐρωτᾷ...
Καὶ ὁ ξένος ἀπαντᾷ
τρέμων σιγανά:
Ἐγὼ... εἶμαι... Μάνα... ἄνοιξε...

Καὶ ἡ Μάνα ποὺ κατάλαβε
τοῦ γιοῦ της τὴ φωνή,
καὶ ἔνοιωσε μὲς τὴν καρδίαν τῆς
ἀληθινὴν ντροπήν,
γιατὶ ὁ γιοῦς της λιποτάκτης,
ἦρθε στὸ σπῆτι νὰ κρυφθῇ!
ὡς γνήσια Μάνα Ἕλληνις
τῷ ἀπαντᾷ μὲ δυνατὴ φωνή.

Τὸ δικό μου τὸ παιδί
καλὴ διαβάτη πολεμᾷ
στὰ Ἀλβανικὰ βουνὰ
στὴν πῖδ ψηλὴ κορφῇ
γιὰ τῆς Ἑλλάδος τὴν τιμῇ...
Προδότη γιοῦ ἐγὼ δὲν ἔχω
ἄντε σύρε στὴν εὐχῇ.

Μὲ τέτοιους λόγους φλογεροῦς
ζυγνᾷ τοῦ γιοῦ της ἢ ψυχῇ

καὶ τρέχει πάλι μὲ χαρὰ,
στὴ μάχην χύνεται καὶ πολεμᾷ,
νίκη περιφανὴ κερδίζει
καὶ στὴ Μάνα του δαφνοστεφῆς γυ-
(ρίζει.

Καὶ τώρα ἡ Μάνα του περήφανη,
(στὴν ἀγκαλιὰ
τὸν σφίγγει, μὲ ἀγάπης καὶ στομ-
(γῆς φιλιὰ!

Δὲν σὰς φαίνεται πὼς αὐτὴ ἡ Μάνα
μοιάζει μὲ κάποιες ἄλλες Μάνες
στὴν Ἱστορίαν μας γνωστὰς
ἀπ' τὸ περίφημο ἔκείνο: «Ἡ τὰν ἢ
(ἐπὶ τὰς;!»

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἑορτασμοῦ ὁ
Σύλλογος παρέθεσεν εἰς τὴν λέσχην
γεῦμα πρὸς τιμὴν τῶν 25 ἀναπή-
ρων, οἱ ὁποῖοι ἐξεπροσώπευσαν τὸ
Κ. Α. Τ. κατὰ τὸν ἑορτασμόν.

Γενικῶς ἢ συμμετοχῇ τῶν ὑπαλ-
λήλων τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἰς
τὸν ἑορτασμόν ὑπῆρξε καὶ ἐφέτος ἰ-
διαίτερος ἐνθουσιώδης καὶ ἐπιτυ-
χῆς.

Η ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Ὡς ἐγκωστοποιήθη καὶ διὰ προ-
γενεστέρας ἀνακοινώσεως τοῦ Συλ-
λόγου Ὑπαλλήλων Ἐθνικῆς Τραπέ-
ζης, προκειμένου λίαν συντόμως νὰ
συγκληθῇ Συνδιάσκεψις τῶν ἀντι-
προσωπειῶν τοῦ Συλλόγου μας ὄλο
κλήρου τῆς Ἑλλάδος, εἰδοποιήθησαν
οἱ συνάδελφοι τῶν ἐπαρχιακῶν κα-
ταστημάτων, ὅπως ἐκλέξωσι τοὺς
ἀντιπροσώπους των.

Εἰδικῶς διὰ τὰς ἀντιπροσωπείας
καταστημάτων Θεσσαλονίκης, Πα-
τρῶν καὶ Βόλου, αἵτινες προεδρεύ-
ονται παρὰ τῶν ἐκλεγέντων κατὰ
τὰς τελευταίας ἀρχαιρεσίας μελῶν
τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ
Συλλόγου, ἢ ἐκλογή θὰ διεξαχθῇ
διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὑπολοί-
πων μελῶν τῆς ἀντιπροσωπείας.
Αἱ ἐκλεγησόμενα ἀντιπροσωπείαι
διὰ τὴν Συνδιάσκεψιν θὰ ἀποτε-
λοῦν ἐφεξῆς καὶ τὰς μονίμους ἀν-
τιπροσωπείας τοῦ Συλλόγου εἰς
τὰ ἐπαρχιακὰ καταστήματα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Τραπεζι-
τικῆς», Ρουζβέλτ 60, Ἐνταῦθα
Οἱ προσωρινοὶ ὑπάλληλοι καὶ δα-
κτυλογράφοι ἐκφράζουν τὰς θερμὰς
των εὐχαριστίας πρὸς τὸν Πρόεδρον
καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ
Συλλόγου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς
διὰ τὸν μέγαν ἐνδιαφέρον ποὺ ἐπέ-
δειξε καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς
προετοιμασίας των διὰ τὸν διαγ-
νωστικὸν τῆς 29ης Ὀκτωβρίου 1950.

Ἐπίσης αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην
νὰ ἐκφράσωσι καὶ τὰς εὐχαριστίας
των πρὸς τὸν Συναδέλφον κ. Νικό-
λαον Κονταράτον, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ
ἀμέριστον ἐνδιαφέρον του καὶ μὲ
τὴν θαυμασίαν διδασκαλίαν του συ-
νετέλεσεν εἰς τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν
των.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ὀκτωβρ. 1950
Οἱ προσωρινοὶ ὑπάλληλοι
καὶ δακτυλογράφοι